

सन्धिखर्क नगरपालिकाका प्रमुख श्री कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठद्वारा

नगर सभाको सोह्रौं अधिवेशनमा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सन्धिखर्क नगरपालिका

सन्धिखर्क, अर्घाखाँची

१० असार, २०८१

सन्धिखर्क नगरपालिका, अर्घाखाँची

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

नगर सभाका उपाध्यक्षज्यू, नगर सभाका सचिवज्यू, नगर सभाका सदस्यज्यूहरू तथा उपस्थित सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरू,

सन्धिखर्क नगरपालिकाको नगर सभाको सोह्रौँ अधिवेशनमा यहाँहरू सम्पूर्णलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

सन्धिखर्क नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय नगर सभाको सोह्रौँ अधिवेशनमा प्रस्तुत गर्न पाउँदा म अत्यन्त गौरवान्वित भएको छु । यस अवसरमा म नेपालमा सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना एवम् मुलुकको सर्वाङ्गीण विकास, समृद्धि र अग्रगमनको लागि विभिन्न समयमा भएका राजनीतिक आन्दोलनहरूमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात-अज्ञात सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

सन्धिखर्कवासी आमाबुबा, दाजुभाइ, दिदीबहिनीहरूको अमूल्य मत प्राप्त गरी निर्वाचित भएको दोश्रो वर्ष पार गर्दै गर्दा यस अवधिमा नगरको समग्र विकास र समृद्धिको मार्गमा लागि रहन हामीलाई उत्प्रेरित गर्नुहुने सम्पूर्णमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यस अवधिमा सन्धिखर्क नगरपालिकाको संरचनागत, नीतिगत, कानुनी, प्रशासनिक तथा समग्र व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा थप सुधारका कार्यहरूको थालनी गरिएको छ । अधिल्लो कार्यकालमा सुरु गरिएका योजना तथा कार्यक्रमको निरन्तरता र शीघ्र सम्पन्न गर्ने विषयलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । यसका अतिरिक्त सन्धिखर्क नगरपालिका क्षेत्रमा अत्यावश्यक भौतिक पूर्वाधारको विकास र फोहरमैलाको दीर्घकालीन व्यवस्थापनको लागि कार्य अगाडि बढाइएको छ । नगर सभा र नगर कार्यपालिका अन्तर्गतका विषयगत समितिहरूको भूमिकालाई थप प्रभावकारी र कार्यमूलक बनाउने विषय समेत क्रमशः संस्थागत हुँदै गएको छ । सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोगले नगरपालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवा चुस्त, छरितो र पारदर्शी बन्न पुगेको छ । यसबाट आम सेवाग्राहीहरू लाभान्वित हुने परिस्थिति निर्माण भएको छ ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, १६ औँ योजनाको आधारपत्र, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८, राष्ट्रिय योजना आयोग तथा सङ्घीय मन्त्रालयहरूका मार्गदर्शनहरू, लुम्बिनी प्रदेशको नीति तथा योजना आयोग र मन्त्रालयहरूका नीति, प्राथमिकता र मार्गदर्शनहरू, दिगो विकासका लक्ष्यहरू, सङ्घ तथा प्रदेश सरकारका सम्पूरक तथा विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिहरू, सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारका नीतिहरू, नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि तथा सन्धिहरू र त्यसबाट सिर्जित दायित्वहरूलाई समेत आधार बनाईएको छ ।

नेपालको संविधानले परिलक्षित गरेका राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व, सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रथम आवधिक योजना तथा मध्यमकालीन खर्च संरचनाले निर्दिष्ट गरेको दीर्घकालीन सौँच, नीति तथा रणनीतिहरूले प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमलाई दिशानिर्देश गर्न अहम भूमिका निर्वाह गरेका छन् । साथै स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, राजस्व परामर्श समिति, विभिन्न विषयगत समितिहरूमा भएको छलफल र निर्णय समेतको आधारमा यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । यसै सिलसिलामा प्रतिनिधि सभा, राष्ट्रिय सभा तथा प्रदेश सभाका माननीयज्यूहरू, राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, प्राध्यापक, शिक्षक लगायत सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशील व्यक्तित्वहरू, नागरिक समाज, सञ्चार जगत, सामुदायिक तथा सहकारी संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, निजी क्षेत्र, उद्योग बाणिज्य सङ्घ, चेम्बर अफ कमर्स, आम नगरवासी तथा अन्य सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त रचनात्मक सुझाव र सल्लाहहरूलाई समेत समेटि यो नीति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ ।

सन्धिखर्क नगरपालिकाको समृद्धि र विकासका लागि नेपालको संविधान तथा सङ्घीय, प्रदेश र स्थानीय कानूनद्वारा प्रदत्त हक अधिकारको प्रचलन गर्न तथा कानूनतः निर्देशित काम, कर्तव्य र दायित्व निर्वाह गर्न नगरपालिका प्रतिबद्ध छ । आम नगरवासीको सुख र समुन्नतिको लागि जनतामा आशा र भरोसा जगाउने गरी नगरपालिकाले आफ्ना नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आएको बेहोरा पुनः एक पटक म यस सम्मानित सभामा अवगत गराउन चाहन्छु । आन्तरिक सुशासन र सबल प्रशासनको विकासबाट हामीले अखितयार गरेको नीति तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने भएकाले यो नीति तथा कार्यक्रम त्यसतर्फ नै निर्देशित रहेको छ । भौतिक पूर्वाधार विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन, कृषि, रोजगारी, उद्यमशीलता, युवा तथा खेलकुद, खानेपानी तथा सरसफाइ, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषयगत क्षेत्रहरूका लागि विशेष नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु ।

नगर सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म यस सम्मानित नगर सभामा चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रमको प्रगतिको सारसङ्क्षेप प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. सङ्घीय समपूरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा वडा नं. ५, ६, ७, ८ र १२ को प्रशासकीय भवन निर्माणको लागि २०८२ कात्तिक मसान्तभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी रु. ७ करोड ४५ लाख ९ हजार रुपैयाँमा खरिद सम्झौता भइ निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको छ । भवन निर्माणबाट वडाबाट हुने सेवा प्रवाहलाई थप सरल, सहज, छरितो र प्रभावकारी बनाउन मदत पुग्ने विश्वास लिइएको छ ।
२. सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट रु. ५ करोड ४४ लाख ९२ हजार लागतमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माण सुरु गरिएको सन्धिखर्कस्थित मुख्य बजार क्षेत्रका सडकको स्तरोन्नति कार्य अन्तर्गत यस वर्ष करिब २.५ किलो मिटर सडक कालोपत्रे गर्ने

- कार्य सम्पन्न भएको छ । यसबाट सन्धिखर्क बजार क्षेत्रलाई हिलो र धुलोमुक्त बनाउने अभियानमा टेवा पुग्ने विश्वास लिइएको छ ।
३. सङ्घीय समपूरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा निर्माणाधीन भक्तिटोला-धरम्पानी-अर्घा मैदान सडकको ६ किलोमिटर कालोपत्रे गर्ने कार्य यसै वर्ष सम्पन्न भएको छ । यसबाट सन्धिखर्क नगरपालिकाको पर्यटन प्रवर्धनमा टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
 ४. सङ्घीय विशेष अनुदान शीर्षकमा प्राप्त रकमबाट अर्घा भगवती आधारभूत विद्यालय, सन्धिखर्क नगरपालिका-९ को भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । प्रस्तुत कार्यबाट अध्ययन अध्यापनको कार्यमा सहजता आई सिकाइ उपलब्धिमा उल्लेख्य सुधार हुने वातावरण निर्माण भएको छ ।
 ५. सन्धिखर्क नगरपालिका र अन्य छिमेकी पालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने कृषि उपजको भण्डारण, बिक्रीवितरण र बजारीकरणमा सघाउ पुऱ्याउने उद्देश्यले रू. ७ करोड ७९ लाख लागतमा निर्माणाधीन कोल्ड स्टोरको ८५ प्रतिशत कार्य सम्पन्न भएको छ । जसबाट खाद्यसुरक्षा प्रवर्धन भइ नागरिकको मौलिक हक कार्यन्वयन तथा दिगो विकास लक्ष्यको आन्तरिकीकरणमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
 ६. लुम्बिनी प्रदेशको प्रसिद्ध धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वको अर्घा भगवती मन्दिर परिसरको पुनर्निर्माण तथा पूर्वाधार विकासको लागि विगत वर्षदेखि नै निर्माण कार्य भइरहेकोमा यस वर्ष उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । यसबाट नगरपालिका क्षेत्रमा धार्मिक पर्यटन प्रवर्धनमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
 ७. सङ्घीय विशेष अनुदान शीर्षकमा प्राप्त रकमबाट चालु आर्थिक वर्षमा वडा नं. ७, ८ र ११ मा स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । यसबाट सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि भएको छ ।
 ८. सङ्घीय समपूरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा ७ करोड ७६ लाख लगानीमा करिब ४.५ किलोमिटर लामो ढोरपाटन वेहोरे कुर पल्लावारी दुवार गच्छे सडक कालोपत्रे गर्ने कार्य सम्पन्न भइसकेको छ ।
 ९. लुम्बिनी प्रदेशबाट प्राप्त समपुरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारी सहित करिब १२ करोड लागतमा ३ वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी निर्माणाधीन गङ्गासरोवर क्षेत्रको जैविक विविधता तथा प्राकृतिक श्रोत संरक्षण, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक स्थानको रूपमा परिचित मथुरा स्थित जंगबहादुर राणा जन्मेको मथुरावेसी पौवा संरक्षण तथा पहुँच मार्ग निर्माण, प्राकृतिक सम्पदाको रूपमा रहेको वडा नं. ११ स्थित रक गार्डेन संरक्षण, सुपादेउराली मन्दिर परिसरमा जेष्ठ नागरिक आवास गृह तथा धर्मशाला निर्माण, निर्मल नवज्योति सुस्त मनस्थिति विद्यालय भवन निर्माण, ऐतिहासिक चौविसे राज्य अन्तर्गतको खाँची दरबार पुनःनिर्माण तथा

पहुँचमार्ग निर्माण, सहिद सरला मार्ग ग्रामिण सडक स्तरोन्नति र रिठेखोला-माझहटिया-जरेखोला ग्रामिण सडक स्तरोन्नति गरी कुल ८ वटा परियोजना निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

१०. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ऐतिहासिक धार्मिक तथा सार्वजनिक महत्वका सुपादेउराली मन्दिर परिसर शान्ति बगैँचा, बसपार्क, अस्पताल, चुत्रावेसी र अर्घा मन्दिर परिसरमा (High Mast System Light) जडान गर्ने काम सन्पन्न भइसकेको छ । यसले नगरको सौन्दर्यतामा बढोत्तरी हुनुका साथै शान्ति सुरक्षा प्रवर्धनमा टेवा पुगेको छ ।
११. चालु आ.व. मा अन्तरपालिका जोड्ने सडक, वडा कार्यालय पहुँच मार्ग र नगरका मुख्य मुख्य सडक गरी कुल १३ कि.मि. सडक कालोपत्रे भएको छ भने करिब २.८ कि.मि. सडक ग्राभेल भएको छ । यसका अतिरिक्त २ कि.मि. नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्य सम्पन्न हुनुका साथै मोटरबाटो तथा गोरेटोबाटो गरी कुल ५.५ कि.मि. सडक ढलान र ७.५ कि.मी पक्की नाली निर्माण भएको छ ।
१२. सहरी शासकीय तथा पूर्वाधार आयोजना अन्तर्गत विनियोजित रू. ८ करोड ६५ लाखबाट कुल १११ वटा योजना छनोट भइ निर्माण कार्य अगाडि बढाइएकोमा हालसम्म १०४ वटा योजना सम्पन्न भइ सकेका छन् भने बाँकी योजनाहरूको निर्माण कार्य समेत अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
१३. झोलुङ्गे पुल तर्फ गत आ.व.को क्रमागत वराड्दी खोला झोलुङ्गे पुल र वरखोला झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
१४. गत वर्षदेखि सुरु गरिएको छाडा कुकुर बन्ध्याकरण तथा भ्याक्सिनेसन शिविर यस वर्ष पनि सञ्चालन गरी कुल ३४९ वटा कुकुरको स्थायी बन्ध्याकरण गरी रेबिज रोग विरुद्ध भ्याक्सिनेसनको कार्य समेत सम्पन्न गरिएको छ ।
१५. पशु नश्व सुधार गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न तथा दुधजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर बन्न ६६९ वटा गाई, १६६४ वटा भैसी र १७ वटा बाखालाई कृत्रिम गर्भाधान सेवा प्रदान गरिएको छ । पशु आहार व्यवस्थापन अन्तर्गत ७६५ किलोग्राम हिउदे घाँस तथा १०८९ किलोग्राम वर्षे घाँसको बिउ वितरण गरिएको छ ।
१६. नगरपालिका भित्रका किसानले पाल्दै आएका र विभिन्न समस्या आई उपचारार्थ ल्याइएका ५१२३ वटा पशुपन्छीलाई मेडिकल सेवा उपलब्ध गराउनुका साथै १२८१ वटा पशुपन्छीलाई सर्जिकल उपचार सेवा प्रदान गरिएको छ ।
१७. व्यावसायिक फर्ममा आन्तरिक तथा बाह्य परजीवी नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नं. १ देखि वडा नं. १२ सम्मका ११९ भन्दा बढी व्यावसायिक फर्महरूमा आन्तरिक तथा बाह्य परजीवी नियन्त्रण सम्बन्धी परामर्श तथा जुकामाटे औषधी वितरण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

१८. गत वर्षदिखि वडा नं. ९, १० र ११ मा सुरु गरिएको तरकारी पकेट विकास कार्यक्रम यस वर्ष पनि वडा नम्बर ११ मा निरन्तरता दिइएको छ । उक्त कार्यक्रमबाट १४० रोपनी क्षेत्रफलमा तरकारी क्षेत्र विस्तार भइ नगरपालिकालाई कृषिमा आत्मनिर्भर बन्न टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
१९. व्यावसायिक कृषिलाई बढावा दिई उत्पादन लागत खर्च घटाउन साना कृषि मेसिनरी औजार वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत विनियोजित बजेट रु. ८ लाख बाट ४० प्रतिशत अनुदानमा १५ वटा हाते ट्याक्टर, ३० वटा कुटानी पिसानी मिल ६ वटा मकै छोडाउने मेसिन उपलब्ध गराउँदा ५० जना प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन् भने अप्रत्यक्ष रूपमा ५०० भन्दा बढी कृषक लाभान्वित भएका छन् ।
२०. उन्नत बिउको प्रयोगमा मूल्य अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत १० हजार के.जी. गहुँको उन्नत बिउ वितरण गरिएकोमा यसबाट ९८६ जना कृषकहरू लाभान्वित भएको र खायन गहुँको उत्पादन बढ्नुका साथै खाद्य सुरक्षामा टेवा पुगेको छ ।
२१. मकै प्रवर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १४ वटा समुह तथा सहकारी संस्था मार्फत १२९६ रोपनी क्षेत्रफलमा मकै खेती विस्तार गरिएको छ । जसबाट ६३२ जना कृषक लाभान्वित हुनुका साथै मकैको उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
२२. कफी खेति प्रवर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत वडा नम्बर १० का चालिस जना कृषकलाई करिब दस हजार कफीका बिरुवा उपलब्ध गराइएको छ । जसले १०० रोपनी क्षेत्रफलमा कफी उत्पादन विस्तार भइ निर्यात प्रवर्धनमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।
२३. सहकारी मार्फत उत्पादन र बजारीकरण प्रवर्धन गर्न डोलेखर बहुउद्देश्यीय सहकारीमा आबद्ध ३० जना कृषकलाई कागती प्रवर्धन कार्यक्रममा आबद्ध गरी एक हजार कागतीका बिरुवा उपलब्ध गराइएको छ जसबाट करिब ५० रोपनी जग्गामा कागती उत्पादन भइ नगरपालिका कागतीमा आत्मनिर्भर हुने देखिन्छ ।
२४. कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित लघु, घरेलु, साना तथा मझौला उद्योग व्यवसायहरूको विकास विस्तार गर्दै औद्योगिक तथा आर्थिक क्रान्तीको माध्यमबाट नगरको अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउने उद्देश्यले नगरपालिका र जनता एग्रो फरेष्ट्री लिमिटेडबिच सहकार्य गर्ने गरी समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर गरिएको छ ।
२५. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट औषधीको सहज आपूर्ति सुनिश्चित गरी निःशुल्क औषधी वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
२६. नगरपालिका अन्तर्गतका वडा नं. ३, ६, ७ र १० मा २७७ जना ३० वर्ष माथिका महिलाहरूको निःशुल्क रूपमा पाठेघरको मुखको क्यान्सर तथा प्रसव फिस्टुला जाँच गरी पाठेघर खसेकाहरूको लागि रिङ्ग प्रेसर राख्ने र उपचार गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।

२७. यस वर्ष १५५ जना महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य विमा गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । यसबाट महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरू आफ्नो काम प्रति थप उत्प्रेरित भइ समुदायस्तरमा स्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्य प्रभावकारी भएको छ ।
२८. चालु आर्थिक वर्षमा समेत बालबालिका तथा गर्भवती महिलाहरूका लागि नियमित खोप, लक्षित वर्गका लागि कोभिड-१९, विरूद्धको खोप तथा दादुरा र आई भि पि खोप अभियानलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
२९. निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई District Health Information software (DHIS 2) सम्बन्धी तालिम दिई स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा तथ्याङ्क प्रविष्ट गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ ।
३०. यस वर्ष क्यान्सर रोग लागेका, डायलाईसिस गराईरहेका, मृगौला प्रत्यारोपण गरेका र मेरुदण्डको पक्षघात भएका कुल १०४ जना बिरामीहरूलाई मासिक रू. ५ हजारका दरले रकम उपलब्ध गराइएको छ ।
३१. नगरवासीले राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने संविधान प्रदत्त मौलिक हक कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको लागि सन्धिखर्क नगरपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाइ नीति, २०८० र मातृशिशु मृत्युदर घटाउँदै मातृशिशु स्वास्थ्य सुधार गर्ने उद्देश्यले पूर्ण संस्थागत प्रसूति सेवायुक्त स्थानीय तह घोषणा तथा सुनिश्चितता सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।
३२. नगर प्रमुख खुत्रुके बचत कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य संस्थामा जन्मने छोरीहरूको लागि प्रत्येक बालिकाको बैङ्क खातामा रू ३ हजार जम्मा गरिदिने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
३३. सन्धिखर्क नगरपालिका अन्तर्गत वडा नं. ६ र ८ मा बृहत् निःशुल्क आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न गरिएको छ । यसबाट करिब ७ सय जना लाभान्वित भएका छन् ।
३४. नगरक्षेत्र भित्रका ४७ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गरी उनीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता लिने अवसर मिलेको छ । यसका साथै निर्मल नवज्योति सुस्त मनस्थिति विद्यालयमा अपाङ्ग विद्यार्थीहरूका लागि पानी तताउने गिजर प्रदान गरिएको छ । यसबाट अपाङ्ग विद्यार्थीहरूलाई चिसो मौसममा नियमित सरसफाइ गर्न सहजता मिलेको छ ।
३५. राष्ट्रिय मानव बेचबिखन विरूद्धको दिवस, राष्ट्रिय बाल दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्गता दिवस र ज्येष्ठ नागरिक दिवस लगायतका विभिन्न दिवसहरूमा सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया, अभिमूखीकरण र लक्षित वर्ग सम्मान जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरूको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई सुसूचित गरिएको छ ।

३६. यस वर्ष ८२ जना अनाथ बालबालिकालाई झोला र पोसाक वितरण गर्नुका साथै नगरस्तरीय बाल सञ्जाल गठन गरी बाल अधिकारको विषयमा अभिमूखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ । यसबाट बाल श्रम र बाल हिंसा घट्नुका अलवा बाल क्लबहरू गतिशील भएका छन् ।
३७. ४८ जना ज्येष्ठ नागरिक सम्मान गर्नुका साथै ९० वर्ष माथिका सासु ससुरालाई उचित स्याहार सुसार गर्ने ७५ जना असल बुहारी सम्मान गरिएको छ । यसबाट बुहारीहरूमा आफ्ना अभिभावकहरू प्रति थप जिम्मेवारी बोध हुने परिस्थिति निर्माण भएको छ ।
३८. गन्धर्व र बादी समुदायका ४२ घर परिवारको निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा र १९ हजार ५ सय जना ४० वर्ष माथिका नागरिकको पिसाबमा सुगर, पि एच र प्रोटीन जाँच गरिएको छ । यसबाट ४० वर्ष माथिका नागरिकको स्वास्थ्यको वास्तविक अवस्था यकिन गर्न सहज भएको छ ।
३९. चालु आ.व. मा नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत बाल विकास शिक्षकहरूका लागि पाठ्यक्रम प्रवोधीकरण तालिम र मन्टेश्वरी रिफ्रेसर तालिम सम्पन्न गरिएको छ ।
४०. श्री विद्याविनय आधारभूत विद्यालयमा पुस्तकालय व्यवस्थापन तथा श्री भूकुटी आधारभूत विद्यालय र बराहनेटा आधारभूत विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापनाको लागि विद्यालय र नगरपालिकाबिच सम्झौता भइ कार्यसम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ ।
४१. यस वर्ष आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ सम्म अध्यापन गर्ने शिक्षकहरूलाई अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषय शिक्षण सम्बन्धी शैक्षिक सामग्री निर्माण तथा क्षमता विकास सम्पन्न भएको छ ।
४२. सामाजिक विकास मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेशको विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम अन्तर्गत आदर्श माध्यमिक विद्यालय, खाँचीकोट र पार्वती आधारभूत विद्यालय, पटुवाथुममा २ कोठे भवन निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
४३. यस वर्ष सामुदायिक विद्यालयको विद्यार्थी सङ्ख्या यकिन गरी न्यून विद्यार्थी सङ्ख्या भएका विद्यालय समायोजन र कक्षा घटुवा कार्य प्रारम्भ गरिएको छ ।
४४. श्री जनशान्ती आधारभूत विद्यालय, किमडाँडा र चन्द्रप्रभा माध्यमिक विद्यालय, डिहीडाँडामा बालमैत्री विद्यालय व्यवस्थापन कार्यका लागि नगरपालिका र विद्यालयबिच सम्झौता भइ सम्झौता बमोजिमको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यसबाट बालमैत्री वातावरणमा आधारभूत तहको पठनपाठन हुने र सिकाइ उपलब्धिस्तरमा समेत वृद्धि हुने अवसर सिर्जना भएको छ ।

४५. विद्यार्थीको अन्तर्निहित प्रतिभा प्रष्फुटन गर्न आधारभूत र माध्यमिक तहस्तरीय हाजिरीजवाफ, वक्तृत्वकला तथा निबन्ध लेखन प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गरी नगर भित्रका उत्कृष्ट हुन सफल विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गरिएको छ । यसबाट विद्यार्थीमा अन्तरनिहित क्षमता प्रष्फुटन हुने अवसर सिर्जना भएको छ ।
४६. पाणिनि बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक तह अध्ययनरत ११३ जना जेहेन्दार तथा विपन्न विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति वितरण कार्य सम्पन्न गरिएको छ । साथै जनज्योति माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय अध्ययनरत १४ जना जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ । यसबाट विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरूले आर्थिक अभावका कारण तह पूरा नगरी बिचैमा अध्ययन छाड्ने प्रवृत्तिमा कमी आएको छ ।
४७. यस वर्ष सन्धिखर्क नगरपालिका आफ्नो तर्फबाट उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरी १२ स्वर्ण, ५ रजत र ५ कास्य सहित कुल २२ पदकका साथ तेहौँ जिल्लास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिताको उपाधि जित्न सफल भएको छ । यसबाट नगरपालिकाले खेल क्षेत्रको विकासका लागि थप लगानी गर्न प्रेरणा मिलेको छ ।
४८. चालु आर्थिक वर्षमा नगरपालिका भित्रका ९७२२ परिवारको घरधुरी सर्वेक्षणबाट एकीकृत तथ्याङ्क सङ्कलन गरी तथ्याङ्क शुद्धीकरण कार्य सम्पन्न भएको छ भने वडा नं. १ र २ का करिब २५ सय घरधुरीमा नम्बर प्लेट अङ्कित गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
४९. नगरपालिका क्षेत्रभित्रका संवेदनशील र सार्वजनिक महत्वका विभिन्न स्थानमा ६४ वटा सिसिटिभी जडानको कार्य सम्पन्न भएको छ । यसबाट नगर क्षेत्रमा शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूति, अपराध न्यूनीकरण र व्यावसायिक गतिविधि प्रवर्धनमा सघाउ पुगेको छ ।
५०. यस वर्ष नगरपालिका र अन्तर्गतका सबै वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र माध्यमिक विद्यालयहरूमा साबिकमा प्रयोगमा रहेको ढड्डा हाजिरीलाई विस्थापन गरी विद्युतीय हाजिरी प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । यसबाट नगरपालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई थप जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउन सहयोग पुग्नुका साथै सेवा प्रवाह समेत प्रभावकारी भएको छ । यसका अलवा विद्युतीय हाजिरी प्रणालीको प्रयोगबाट माध्यमिक विद्यालयहरूमा पठनपाठनलाई थप व्यवस्थित बनाउन समेत सघाउ पुगेको छ ।
५१. मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन साझेदारी कार्यक्रम मार्फत् सन्धिखर्क नगरपालिका र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको लागत साझेदारीमा सन्धिखर्क नगर एकीकृत प्रणाली (SIMS) निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।

५२. सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट जारी हुने सार्वजनिक सूचना र धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय महत्वका सम्पदाहरूको बारेमा जानकारी प्रदान गर्न सन्धिखर्क नगरपालिका-१, शान्ति बगैँचामा LED Display Board जडान गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ ।
५३. सन्धिखर्क नगरपालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सूचना प्रविधि सम्बद्ध आधारभूत पूर्वाधारहरूको व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरिएको छ ।
५४. यस वर्ष सन्धिखर्क नगरपालिका भित्रका २८७५ जना अन्य ज्येष्ठ नागरिक, ४०४ जना दलित ज्येष्ठ नागरिक, ४१२ जना एकल महिला ज्येष्ठ नागरिक, ८३९ जना विधवा, १९२ जना पूर्ण अपाङ्ग, २३६ जना अति अशक्त अपाङ्ग र ६९९ जना दलित बालबालिका गरी कुल ५६५७ जनालाई रु. २० करोड ४४ लाख ६५ हजार सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिएको छ ।
५५. चालु आर्थिक वर्षमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत बेरोजगार सूचीमा सूचीकृत कुल २०९९ जना श्रमिकहरू मध्ये अति विपन्न ८६ जना श्रमिकहरूले कुल २४ आयोजनाहरूमा १०० दिनको रोजगारी प्राप्त गरेका छन् । यसै वर्ष सन्धिखर्क नगरपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट हालसम्म कुल ३५७ जनालाई श्रम स्वीकृति समेत प्रदान गरिएको छ ।
५६. वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाहरूलाई त्यस्ता देशहरूमा जानु अगाडि आफू जान लागेको देश, आफुले गर्नुपर्ने काम र त्यस्तो कामको लागि चाहिने सिप सम्बन्धमा परामर्श सेवा प्रदान गर्न स्थापना भएको आप्रवासी स्रोत केन्द्रबाट हालसम्म २८५६ जनालाई सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिएको छ । यसले युवाहरूलाई विदेश जानु अगाडि थप सशक्त बनाउनुका साथै सजगता अपनाउन प्रेरित गरेको छ ।
५७. लुम्बिनी प्रदेश सरकार र सन्धिखर्क नगरपालिकाको लागत साझेदारी र सामी/हेल्भेटासको प्राविधिक सहयोगमा सञ्चालित सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम (SaMI) अन्तर्गत वैदेशिक रोजगारीमा गएका व्यक्तिका परिवार र रोगजारीबाट फर्केका व्यक्ति तथा निजका परिवारलाई आवश्यक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउनको लागि सञ्चालित मनोसामाजिक परामर्श सेवाबाट विभिन्न विद्यालय तथा समुदायमा १४ वटा केस पहिचान भइ विभिन्न चरणको परामर्श सेवा प्रदान गरिएको छ, जसले आत्महत्या गर्ने तथा मानसिक सन्तुलन गुमाउने जस्ता गम्भीर मानसिक समस्याबाट जोगाउन सहयोग पुऱ्याएको छ ।
५८. यस वर्ष न्यायिक समितिको १३, नगरस्तरीय मेलमिलापको ३१ र वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्रको ७९ वटा बैठक सम्पन्न भएका छन् । न्यायिक समिति र वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्रमा दर्ता भएका विवादहरूमध्ये ८७ प्रतिशत विवादहरूको अन्तिम किनारा लागेको छ ।

- यसरी विवाद समाधान गर्दा अधिकांश विवादहरू मेलमिलापको माध्यमद्वारा निरूपण गरिएको छ ।
५९. नगरपालिकाको आयोजना तथा प्राकृतिक श्रोत द्वन्द्व रुपान्तरण केन्द्र, भक्तपुरको सहजीकरणमा मिति २०८०/०९/१२ देखि २०८०/०९/१९ गतेसम्म मेलमिलाप सम्बन्धी ४८ घण्टे आधारभूत तालिम सञ्चालन गरी यस आ.व. मा थप ५० जना नयाँ मेलमिलापकर्ताहरू तयार गरिएको छ । यसका अतिरिक्त नगरपालिकामा सूचीकृत सबै मेलमिलापकर्ताहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न गरी परिचयपत्र समेत वितरण गरिएको छ ।
६०. चालु आर्थिक वर्षको लागि रु. ३ करोड ८० लाख राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा हालसम्म २ करोड ७२ लाख ५५ हजार अर्थात् लक्ष्यको ७२ प्रतिशत राजस्व सङ्कलन भएको छ ।
६१. चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्तसम्म कुल ५५० वटा प्राइभेट फर्महरूको दर्ता, नवीकरण, नामसारी, ठाउँसारी, पुँजीवृद्धि तथा खारेजीको कार्य सम्पन्न भएको छ ।
६२. यस वर्ष गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमतर्फ २९ जना नयाँ उद्यमी श्रृजना गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २९ जना नयाँ उद्यमी श्रृजना भएका छन् भने पुराना २० जना उद्यमीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने लक्ष्य रहेकोमा लक्ष्य अनुरूप नै उद्यमीहरूको स्तर उन्नति गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
६३. यस वर्ष सन्धिखर्क नगरपालिकाको समग्र कार्यसम्पादन पद्धतिलाई व्यवस्थित गर्न ५ वटा ऐन, ४ वटा कार्यविधि र १ वटा मापदण्ड गरी कुल १० वटा कानून निर्माण तथा संशोधनको कार्य सम्पन्न भएको छ ।
६४. सन्धिखर्क नगरपालिकाको विभिन्न मितिका नगर सभा र नगर कार्यपालिका बैठकबाट जारी भएका विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड, आदिमा विधायिकी मनसाय फरक नपर्ने गरी भाषागत शुद्धता र आनुषङ्गिक सुधार गर्ने भनी विगत नगर सभाबाट भएको निर्णय बमोजिम चालु आर्थिक वर्षमा तयार भएको कानून सङ्ग्रह प्रकाशनको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ । यसबाट नगरपालिकाबाट जारी भएका कानूनहरूको व्यवस्थित अभिलेखीकरण भई नगरपालिकाको समग्र कार्यसम्पादनमा सहजता र प्रभावकारीता अभिवृद्धि हुने विश्वास लिइएको छ ।

नगर सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म यस सम्मानित नगर सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क. आर्थिक विकास

१. निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक एवम् प्रतिस्पर्धी बनाउन कृषि समुह, सहकारी तथा कृषि फर्महरूलाई उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम लागु गरिनेछ । व्यवसायिक कृषकहरूको समस्या पहिचान गरी समाधानको लागि विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
२. कृषि जैविक विविधता, रैथाने बाली, स्थानीय पशुपन्छी एवम् परम्परागत ज्ञान, सिप र प्रविधिको संरक्षण र सदुपयोग गर्ने खालका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. संविधानले मौलिक हकको रूपमा व्यवस्था गरेको खाद्य सुरक्षा सम्बन्धी हकको कार्यान्वयन गर्दै खाद्य तथा पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्न तथा कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गरिनेछ ।
४. कृषकहरूलाई कृषि पेसा प्रति आकर्षित गर्न कृषि पेसालाई मर्यादित र सम्मानित बनाउने अभिप्रायले Mindset changing सम्बन्धी अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै प्रविधि हस्तान्तरण मार्फत कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्दै प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. कार्यक्रममा दोहोरोपना आउन नदिन तथा साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न कृषि क्षेत्रका सरोकारवालाहरूबिच समन्वय गरी सहभागितात्मक योजना, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
६. सन्धिखर्क नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित फोहोर व्यवस्थापन केन्द्रमा कुहिने फोहोरलाई प्रशोधन गरी उत्पादित प्राङ्गारिक मलमा कृषि मन्त्रालयको प्राङ्गारिक तथा जिवाणु मल निर्देशिका, २०७८ मा उल्लिखित मापदण्ड अनुसार हुनुपर्ने भौतिक तथा रासायनिक गुणको परीक्षण गरी लेवल सहित प्याकेजिङ र ब्राण्डिङ गरी आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा कृषकहरूलाई वितरण गरिनेछ ।
७. सन्धिखर्क १ स्थित निर्माणाधिन चिस्यान केन्द्र (Cold store) को निर्माण कार्य सम्पन्न गरी स्थानीय उत्पादनको सङ्कलन तथा भण्डारण र त्यस्तो उत्पादनको बिक्री वितरणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । यसलाई सम्भाव्यताको आधारमा कोल्ड चेम्बर एवम् थोक तरकारी तथा फलफुल बजारको रूपमा विस्तार गरिनेछ । यसका लागि नगरक्षेत्र भित्र रहेका सरकारी संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्यका लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
८. कृषि तथा वन पैदावारसँग सम्बन्धित उत्पादनको विकास र विस्तार गर्दै उद्यमशीलता प्रवर्धन गर्न तथा रैथाने उत्पादनको बजारीकरण गर्न नगरपालिका र जनता एग्रो एण्ड फरेष्ट्री

- लिमिटेडबिच भएको सम्झौता अनुसार कार्य अगाडि बढाइने छ । यसका लागि किसान, कृषि सहकारी, कृषि फर्म सञ्चालक तथा नगरस्थित एकमात्र सहकारी बिक्री केन्द्रलाई आवश्यक प्रोत्साहन र सहजीकरण गरिनेछ ।
९. रैथाने तथा स्थानीय कृषि उत्पादनको प्रशोधन, भण्डारण, प्याकेजिङ, लेभलिङ तथा ब्राण्डिङ गरी खरिद बिक्री तथा बजारीकरण गर्नको लागि उत्पादन उद्यमीको बजारीकरण नगरपालिकाको अभियान सञ्चालन गरिनेछ । प्रस्तुत कार्यको लागि प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट सहकारी संस्थाको छनोट गरी स्थानीय कृषकहरूबाट उत्पादित अर्गानिक र रैथाने कृषि उपज खरिद बिक्री गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
 १०. खेतीयोग्य तथा बाँझो जग्गा लिजमा लिई व्यावसायिक रूपमा कृषि तथा पशुपालन गर्ने कृषक/कृषक समूह/सहकारी संस्था तथा निजी फर्महरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ ।
 ११. कृषि व्यवसायलाई आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण, यान्त्रीकरण तथा बजारीकरण मार्फत औद्योगिकीकरण गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी आय आर्जन बढाउनुका साथै रोजगारी श्रृजना गरी नगरपालिकालाई कृषिजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
 १२. कृषि तथा पशुपन्छी क्षेत्रमा प्राकृतिक तथा दैवि प्रकोपको कारण क्षति भएका कृषकहरूलाई कृषि तथा पशुपन्छी विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ बमोजिम नगद राहत उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १३. प्रत्येक वडामा सम्भाव्यताका आधारमा पकेट क्षेत्रको विकास गर्न र माटो सुहाउँदो बालीको छनोट गर्न माटो परीक्षणको लागि शिविर सञ्चालन गरी नमुना सङ्कलन र प्रयोगशाला परीक्षणमार्फत प्राप्त नतिजाको विश्लेषण गरी क्रमशः एक वडा, एक उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 १४. नगरपालिका भित्रका कृषकहरूलाई मिनिटिलर सञ्चालन एवम् मर्मत सम्भारको लागि आवश्यक तालिम दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । कृषकहरूको मागको आधारमा आवश्यकता अनुसार तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ ।
 १५. लागत साझेदारीमा कृषकको मागमा आधारित साना कृषि मेसिनरी औजार तथा नविनतम् प्रविधि हस्तान्तरण गरी उत्पादन लागतमा कमी ल्याइनेछ । साथै कृषकहरूलाई उन्नत बिउको खरिद मूल्यमा अनुदान दिई उन्नत बिउ वितरकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
 १६. कृषिजन्य उपजको बिक्री वितरणमा विचौलियाबाट हुने मूल्य अपचलनलाई नियन्त्रण गरिनेछ । यसका लागि उत्पादन र बजार प्रणालीको अन्तरसम्बन्धलाई सहकारीको माध्यमबाट व्यवस्थित गरी कृषकको उत्पादन लागत र थोक तथा खुद्रा बजार मूल्य विश्लेषण गर्दै उपयुक्त बजार मूल्य प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

१७. चकलाबन्दी, लिज खेती, सामुहिक तथा करार कृषि खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । खेतियोग्य जमिनमा बस्ती विकास र सहरीकरण गर्ने कार्यलाई निरूत्साहित गरिनेछ । विदेशबाट फर्किएर व्यावसायिक कृषि कार्यमा लागेका नगरवासीहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि कर्जा कार्यक्रमलाई संसोधन सहित कर्जाको दायरा बढाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१८. नगर क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूमा सम्भाव्यताका आधारमा आगामी ५ वर्ष भित्र निर्यात गर्न सकिने गरी एभोकाडो, किवी, ड्रागन फ्रूट, कागती, आरू, आरूबखरा र दाँते ओखर खेतिलाई प्रवर्धन गरिनेछ ।
१९. उपयुक्त स्थानमा जग्गा प्राप्ति गरी आधुनिक र सुविधा सम्पन्न कृषि हाट बजारको निर्माण मार्फत कृषि उत्पादनलाई सहज रूपमा बजारसम्म पुऱ्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ । सञ्चालनमा रहेका कृषि हाट बजारहरूलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
२०. वैदेशिक रोजगारीबाट स्वदेश फर्किएका व्यक्तिहरूले व्यावसायिक रूपमा तरकारी, जडिबुटी तथा फलफूल खेति गर्न चाहेमा सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी प्रति रोपनीका दरले प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराउन पहल गरिनेछ ।
२१. रोग, किरा व्यवस्थापनको लागि आकस्मिक बाली संरक्षण तथा बाली उपचार सेवा उपलब्ध गराउन किसानको खेतबारीमा नगरपालिका अभियान सञ्चालन गरी कृषकहरूलाई कृषि उपजको बिमा गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२२. कृषक दर्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । उक्त कार्यक्रम मार्फत कृषकको व्यावसायिकता पहिचान पश्चात अनुदानको मापदण्ड तयार गरी लागु गरिनेछ । साथै सोहि बमोजिम नगरपालिकाबाट उपलब्ध हुने अनुदानलाई व्यवस्थित गरिनेछ । कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२३. पशुपन्छीमा लाग्ने महामारी रोगहरू जस्तै: भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, पटके, रानीखेत, गम्बोरो, लम्पी स्कीन, आदि रोगहरूको नियन्त्रण गरी आर्थिक नोक्सानी कम गर्नको लागि खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै गाईभैंसीपालक कृषकलाई लक्षित गरी ५० प्रतिशत अनुदानमा पशु बिमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२४. पशुपन्छीमा रोग निदानको लागि प्रयोगशाला सेवालाई निरन्तरता दिदै अहिले सञ्चालनमा रहेको प्रयोगशालालाई आधुनिक प्रयोगशालामा रूपान्तरण गर्दै र हाल गरिदै आएको परीक्षणको दायरा वृद्धि गरी रोग पहिचान पछि उपचार गर्ने पद्धति अवलम्बन गरिनेछ ।
२५. घाँसमा आधारित पशुपालन व्यवसायलाई बढावा दिन तथा दानामा खर्च हुने उत्पादन लागत कम गरी पशुपालनबाट बढी भन्दा बढी मुनाफा लिन व्यावसायिक पशुपालक कृषकहरूलाई उन्नत घाँसको बिउ उपलब्ध गराइनेछ ।

२६. कृत्रिम गर्भाधानको पहुँच भन्दा टाढा रहेका क्षेत्रहरूको लागि सुलभ र सस्तो दरमा प्रजनन सेवा उपलब्ध गराउनको लागि तराईबाट उन्नत मुर्दा जातका राँगाहरू ल्याइनेछ । स्थानीय जातका भैंसीहरूमा उन्नत जातको राँगोहरूबाट प्रजनन गराई पशुमा नश्ल सुधार गरी उत्पादन वृद्धि गर्न कृषकहरूलाई सहयोग गरिनेछ ।
२७. कृत्रिम गर्भाधान सम्बन्धी कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ । कृत्रिम गर्भाधानकर्ता, अगुवा कृषक तथा सरोकारवालाबिच समन्वय गरी सहज, सुलभ र प्रभावकारी कृत्रिम गर्भाधान सेवालाई जोड दिइनेछ ।
२८. पशुपन्छीमा बाह्य तथा आन्तरिक परजीवीको संक्रमणबाट कृषकहरूलाई हुने आर्थिक क्षति न्यूनीकरण गर्न अन्तरिक तथा बाह्य परजीवी नियन्त्रणको लागि बृहत डोर टु डोर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२९. किसानहरूले उत्पादन गरेका कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको उचित मूल्य निर्धारण गरिनेछ । सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वय एवम् साझेदारीमा पशुजन्य उत्पादन सङ्कलन तथा बिक्रीका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
३०. छाडा कुकुरमा स्थायी बन्ध्याकरण तथा रेबिज रोगको भ्याक्सिनेसन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई रेबिज रोग मुक्त नगरपालिका बनाउने तथा छाडा कुकुरहरूले गर्दा हुने अन्य समस्या समाधान गरिनेछ ।
३१. स्वच्छ, सफा तथा गुणस्तरयुक्त मासु, दुध तथा दुधजन्य पदार्थको सेवन गर्न पाउने नागरिकको नैसर्गिक अधिकारीलाई मध्यनजर गर्दै मासु तथा दुधजन्य पदार्थ बिक्रीवितरण गर्ने व्यवसायीहरूको सघन अनुगमन तथा निरीक्षण गरी कानुनी कारवाहीको दायरामा ल्याइनेछ ।
३२. संविधानले परिकल्पना गरेको अर्थतन्त्रको तीन खम्बा मध्येको एक खम्बाको रूपमा रहेको सहकारी क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्दै यस क्षेत्र मार्फत उत्पादन र बजारीकरणलाई प्रवर्धन गर्दै रोजगारी सिर्जना तथा गरिबी निवारण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
३३. सहकारी संस्था मार्फत सन्धिखर्क नगरपालिका भित्र अर्गानिक कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनलाई प्रवर्धन गरी त्यस्तो उत्पादनको सङ्कलन, प्रशोधन तथा बजारीकरण गरिनेछ । यसका लागि छाता सहकारीमा आबद्ध हुन सहकारी संस्थाहरूलाई प्रेरित गर्दै लगिने छ ।
३४. सहकारी क्षेत्रको अनुगमन, नियमन, प्रवर्धन र विकासमा जोड दिँदै आवश्यक न्यूनतम कर्मचारी, कर्मचारीको न्यूनतम सेवा सुविधा तथा कार्यालय सञ्चालनको लागि आवश्यक सफ्टवेयरको व्यवस्थापन गर्न नसक्ने सहकारीहरूलाई मर्जरमा जान प्रेरित गरिनेछ ।

३५. सहकारी संस्थाहरूलाई स्थानीय स्रोत, साधन र सिपको प्रयोग गरी स्थानीय स्तरमा रोजगारी तथा स्वरोजगारी सिर्जना मार्फत स्थानीय अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउने प्रमुख स्तम्भको रूपमा विकास गरिनेछ ।
३६. सहकारी सङ्घ संस्थालाई सहकारी सिद्धान्त र मूल्य मान्यताको आधारमा सञ्चालन गर्न प्रेरित गरिनेछ । सहकारीको भावना विपरित सञ्चालन गर्ने तथा आफैले बनाएको विनियम पालना नगर्ने सहकारी संस्थाहरूलाई प्रभावकारी अनुगमनमार्फत निश्चित मापदण्ड निर्धारण गरी खारेजीको प्रकृत्यामा लगिनेछ ।
३७. सन्धिखर्क नगरपालिकाको सहकारी नियमावली बमोजिम सहकारी संस्थाहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै स्थानीय सहकारी संस्थाको प्रवर्धन, परिचालन, क्षमता अभिवृद्धि र विकास गर्दै बचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड तर्जुमा गरी सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा नियमन गरिनेछ ।
३८. पर्यटन प्रवर्धनमा सहकारीलाई परिचालन गरी सन्धिखर्क नगरपालिका-६, नरपानीमा कोशेलीघर निर्माण गरी सञ्चालन गरिनेछ । यसबाट आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई कोशेलीघर अवलोकन गराई स्थानीय उत्पादनहरूको बजारीकरण गर्दै स्थानीयवासीहरूको आयस्तरमा वृद्धि गर्ने कार्यमा टेवा पुग्नेछ ।
३९. नगरक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने कृषि सहकारी तथा उत्पादनमा आधारित सहकारीहरूले उद्देश्य अनुरूपको कार्य गरे नगरेको सम्बन्धमा अनुगमन तथा निरीक्षण गरी उत्कृष्ट सहकारीलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
४०. सन्धिखर्क नगरपालिकाको धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र श्री सुपादेउराली मन्दिरमा आउने दर्शनार्थीहरूलाई गङ्गासरोवर, नरपानी पिक्निक स्पट, सहिद स्मृति पार्क, वि.पी स्मृति पार्क, ॐ श्रीकृष्ण गौशाला, खाँचीकोट हिल स्टेशन, अर्घा भगवती मन्दिर, मसुरपाटा क्षेत्र, घोर्लासीको लेक, मथुराधाम, रक गार्डेन, सिद्धेश्वर गुफा, सिद्धेश्वर शिवालय मन्दिर, शान्ति बगैँचा, वडा नं. ८ को देउराली मन्दिर, कैलाश ग्रिन पार्क लगायतका स्थानहरूमा भ्रमणको लागि प्रेरित गरी यी क्षेत्रको प्रचार प्रसारको लागि सुपादेउराली मन्दिर परिसरमा सूचनामूलक होर्डिङ्ग बोर्ड राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
४१. नगर क्षेत्रभित्र रहेका धार्मिक तथा साँस्कृतिक परम्परा तथा रीतिरिवाजको संरक्षण गरिनेछ ।
४२. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत गरिबीको रेखामुनी रहेका कम्तीमा २० जना नयाँ उद्यमीहरूलाई मागको आधारमा सिप विकास तालिम प्रदान गरी स्वरोजगार बनाइने र थप २० जना पुराना उद्यमीहरूलाई स्तरोन्नति तालिम सञ्चालन गरी स्वरोजगारको अवसर सिर्जना गरिनेछ । यसका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट लागत साझेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

४३. नगरपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने रु. ५ लाख सम्म पुँजी भएका उद्योग तथा वाणिज्य फर्महरूमध्ये नवीकरण हुन नसकेका फर्महरूको नवीकरण तथा खारेज गर्ने नीति अङ्गीकार गरिनेछ । दर्ता भएको मितिदेखि प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको अवधिभित्र नवीकरण नगरेका फर्महरूलाई २०८१ साल पौष मसान्तसम्म नवीकरण तथा खारेजीका लागि निवेदन गरेमा दर्ता भएको जति सुकै वर्ष भए तापनि एक पटकका लागि २ आर्थिक वर्ष बराबरको नवीकरण गर्दा लाग्ने न्यूनतम राजस्व लिइ नवीकरण तथा खारेज गर्ने नीति लिइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४४. प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारका जुनसुकै निकायमा दर्ता भएका उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रका फर्महरूमध्ये सम्बन्धित विषयगत निकायमा दर्ता भइ सन्धिखर्क नगरपालिकामा व्यवसाय दर्ता नगरेका फर्महरूलाई व्यवसाय गरेको जति सुकै वर्ष भए तापनि विगत ३ वर्षको व्यवसाय कर लिई व्यवसाय दर्ता गर्ने नीति अङ्गीकार गरिनेछ ।
४५. सुपादेउराली मन्दिर दर्शन गर्न आउने पाहुनाहरूलाई खाँची दरबार, सिद्धेश्वर मन्दिर, अर्घा भगवती मन्दिर लगायत नगर भित्रका पर्यटकीय सम्पदाहरूसम्म जानको लागि नीजिक्षेत्रसँग सहकार्य गरी यातायातको व्यवस्था गरिनेछ । सुपादेउरालीको झोलुङ्गे पुलदेखि भैँसेमेलासम्म पदमार्ग निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइ नरपानी र खाँचीकोट क्षेत्रका अगला पहाडहरूलाई हिलस्टेशनको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
४६. नगर भित्रका पर्यटकीय स्थलहरूमा न्यूनतम पर्यटन पूर्वाधार, पहुँचमार्ग, शौचालय, खानेपानी, विश्राम स्थलको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४७. नगर क्षेत्र भित्रका ऐतिहासिक, पुरातात्विक, धार्मिक एवम् सांस्कृतिक पर्यटकीय स्थलहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अध्यावधिक गरी संरक्षण र प्रचारप्रसारका कामहरू अगाडि बढाइनेछ ।
४८. सुपा देउराली, खाँची दरबार, शिद्धेश्वर शिवालय मन्दिर, अर्घा भगवती मन्दिर, गोपेश्वोर पिठ मथुराबेसी क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न एकीकृत योजना बनाई अगाडि बढाइनेछ । ओमकार्येश्वोर शिवालय मन्दिर तथा मथुरा वृद्धाश्रम गोपेश्वर पिठ सञ्चालनको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । सुपा देउराली, अर्घा भगवती, खाँचीकोट दरबार, मथुरा धाम र जालकाँडा रक गार्डेन क्षेत्रमा पर्यटकीय सूचना सहितको डिजिटल बोर्ड राखिनेछ ।
४९. सन्धिखर्क नगरपालिकाको वडा नं. १ मा अवस्थित लदाम बगैँचालाई मनोरन्जन पार्कको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ । नगर भित्रका खुला क्षेत्र, चौपारी, सडक र पोखरी, उद्यानहरूको सौन्दर्यीकरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगर क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक पार्कहरूलाई क्रमशः शारीरिक व्यायामशाला तथा मनोरन्जन पार्कको रूपमा विकास गर्दै **Welcome to Sandhikharka** अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

५०. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्धनमा युवाहरूलाई परिचालन तथा प्रेरित गर्न शिष्टाचार, अन्तर्राष्ट्रिय (अङ्ग्रेजी/हिन्दी) भाषा तथा स्थानीय मौलिक परिकार बनाउने तालिम प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ । यसबाट स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जना भइ गरिबी न्यूनीकरणमा टेवा पुग्नेछ ।
५१. प्रदेश समपूरक अनुदान शीर्षकमा प्राप्त रकम र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा सुपा देउराली मन्दिर क्षेत्रमा निर्माणाधीन धर्मशाला तथा बृद्धाश्रमको निर्माण कार्यलाई चालु आर्थिक वर्षमै सम्पन्न गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५२. नरपानीमा रहेको गङ्गा सरोवर क्षेत्रको प्रथम चरणको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सौन्दर्यीकरण गर्दै तालमा प्याडल बोट सञ्चालन गरिनेछ । उक्त स्थानमा पर्यटन प्रवर्धन मार्फत आन्तरिक आय वृद्धि गर्न तथा पर्यटकीय स्थलको रूपमा संरक्षण तथा संवर्धन गर्न निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ । साथै उक्त स्थानमा रहेको पिकनिक स्थलको समेत निर्माण तथा सौन्दर्यीकरण गरी मनोरन्जनात्मक पर्यटकीय केन्द्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
५३. लुम्बिनी प्रदेश सरकार र नगरपालिकाको सहलगानीमा नगरपालिकाको वडा नं. ११ मा अवस्थित जालकाँडा प्राकृतिक रक गार्डेनको निर्माण तथा संरक्षणको कार्यलाई चालु वर्षभित्रै सम्पन्न गरी पर्यटकीय स्थलको रूपमा थप विकास र प्रचारप्रसार गरी पर्यटक आकर्षित गरिनेछ ।
५४. नगर क्षेत्रभित्र रहेका लदाम बगैँचा, शान्ति बगैँचा, मथुरा बगैँचा, बि.पी. स्मृति पार्क, सहिद मनोज झपेन्द्र पार्कको सौन्दर्यीकरण गर्दै अन्तरिक पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरी सामाजिक संजाल तथा अन्य विद्युतीय माध्यमबाट प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
५५. अर्घाखाँची अस्पताल, शान्ति बगैँचा, बसपार्क, टुडिखेल लगायतका सार्वजनिक महत्वका क्षेत्रमा Free WIFI जडान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५६. शिव पाञ्चायन मन्दिर, शिद्वेश्वर गुफा, धारामाथि, गोठकटेरी, जालकाँडा क्षेत्रलाई पैदल मार्गको रूपमा विकास गर्न सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ । विभिन्न स्थानमा पदमार्ग निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
५७. अर्घा भगवती मन्दिर तथा ऐतिहासिक अर्घा दरबार क्षेत्रको पुनर्निर्माण तथा सौन्दर्यीकरणको कार्य आगामी आर्थिक वर्ष भित्रै सम्पन्न गरी आकर्षक धार्मिक पर्यटकीय स्थलको रूपमा विकास गरिनेछ । अर्घा दरबार क्षेत्रमा परम्परागत धार्मिक तथा संस्कृतिक बस्तुहरूको संग्रहालय तथा प्रदर्शनी स्थल स्थापनाका लागि आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाइनेछ ।
५८. नगरपालिका र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको सह-लगानीमा ऐतिहासिक चौबिसे राज्य अन्तर्गतको खाँचीकोट दरबारको पुनर्निर्माण तथा संरक्षणको कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्षभित्रै सम्पन्न गरिनेछ ।

५९. प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रमा पर्ने बस्तीहरू तथा नगरपालिकाका अन्य सम्भावित स्थानहरूमा निजी क्षेत्र, स्थानीय टोल विकास समिति, युवा क्लब, आमा समुहसँगको सहकार्यमा घरबास पर्यटन (Home-Stay) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै पर्यटन प्रवर्धनका लागि युवाहरूलाई टुरिष्ट गाइड र छोटो अवधिको होटल व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न पहल गरिनेछ ।
६०. विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू तथा उद्योग बाणिज्य सङ्घ, चेम्बर अफ कमर्स समेतका सङ्घ संस्थासँगको सहकार्यमा सन्धिखर्क महोत्सव तथा कृषि तथा पर्यटन महोत्सव सञ्चालन गरिनेछ ।
६१. नगरपालिकाभित्र संभाव्य उद्योगहरूको पहिचान गरी सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्र तथा सहकारी सङ्घ संस्थासँग सहकार्य गर्दै स्थानीय कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी उद्योग सञ्चालन गर्ने उद्योग सञ्चालकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
६२. पर्यटन क्षेत्रको दिगो र योजनाबद्ध विकास गर्न पर्यटन गुर्योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि सहकारी तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
६३. नगरपालिका भित्र दर्ता हुने उद्योग/वाणिज्य, प्राइभेट फर्महरूको दर्ता, नवीकरण, पूँजीवृद्धि, ठाउँसारी, खारेजी तथा नामसारीको प्रकृत्यालाई प्रविधिमैत्री बनाई थप सरलीकृत गरिनेछ ।
६४. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई उद्यमशीलता मार्फत स्थानीय गरिबी न्यूनीकरण गर्ने दिशामा केन्द्रित गरिनेछ । सबै वडाका बस्तीहरूमा मागमा आधारित सिप विकास तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
६५. घरेलु तथा साना उद्योगको विकासमा जोड दिइनेछ । लघु उद्यम सञ्चालन गर्दा स्थानीय स्रोत, साधन तथा सिप र स्थानीय कच्चा पदार्थ जस्तै बाँस, बाबियो, केतुकी, सिस्नो प्रयोग हुने लघु उद्योगलाई प्राथमिकता दिइनेछ । स्थानीय स्तरमा पाइने जडीबुटी र वनस्पतिहरूको पहिचान, खोज, प्रवर्धन र उपयोगलाई वैज्ञानिक बनाइनेछ ।
६६. "हाम्रो उत्पादन हाम्रो सान" भन्ने नारा अनुरूप स्थानीय उत्पादनहरूलाई केन्द्रित गर्दै मेड इन सन्धिखर्क (Made In Sandhikharka) अभियान सञ्चालन गरिनेछ । गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) बाट बाँसजन्य सामग्री उत्पादन सम्बन्धी तालिम लिएका उद्यमीहरूले उत्पादन गरेका बाँसजन्य सामग्रीको व्यवसायीकरण गर्दै बजारीकरण गरिनेछ । यसबाट आफुले सिकेको सिपको सदुपयोग भइ उद्यमशीलता प्रवर्धन हुने र आयआर्जनका अवसर सिर्जना भइ गरिबी निवारणमा समेत टेवा पुग्नेछ ।
६७. मासुजन्य उद्योग र दुधजन्य उद्योगको सरसफाइमा प्रचलित मापदण्डको पालना गराउन कडाईका साथ नियमन गरिनेछ । रोडा, क्रसर र इट्टा उद्योगलाई वातावरणमैत्री बनाउँदै जल, जमिन, वायु तथा ध्वनी प्रदुषण गर्ने उद्योगलाई प्रचलित मापदण्ड बमोजिम बस्ती बाहिर सञ्चालन गर्न निर्देशित गरिनेछ ।

६८. उद्योग तथा बाणिज्य क्षेत्रले समाजमा निर्वाह गर्नुपर्ने जिम्मेवारी तथा दायित्वलाई ध्यान दिदै नगरपालिका भित्र सञ्चालित उद्योग तथा व्यापार क्षेत्रको लागि व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्व (Corporate Social Responsibility) निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६९. कुमाल समुदायको जिविकोपार्जनको प्रमुख आधारको रूपमा रहेको माटाका भाँडा बनाउने पेसाको संरक्षण र संवर्धन गरी नयाँ पुस्तालाई समेत उक्त पेसाप्रति आकर्षित गर्न तथा नयाँ प्रविधिको प्रयोग मार्फत उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै रोजगारी सिर्जना गर्न सेरामिक्स उद्योगको स्थापना, विकास र संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।

ख. सामाजिक विकास:

७०. विद्यालय शिक्षाको जगको रूपमा रहेको आधारभूत तहलाई बालमैत्री एवम् सुविधा सम्पन्न बनाउदै लगिनेछ । शैक्षिक सत्र २०८१ लाई आधारभूत तहको व्यवस्थापन तथा गुणस्तर सुधार वर्षको रूपमा मनाइनेछ ।
७१. मुख्यमन्त्री नवप्रवर्तन साझेदारी कार्यक्रम मार्फत गुणस्तरीय तथा बालमैत्री आधारभूत शिक्षा र डिजिटल सिकाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । विद्यार्थी सङ्ख्या, औषत सिकाइ उपलब्धि प्रतिशत, विद्यालयका भौतिक संरचना जस्ता निश्चित मापदण्डहरू निर्धारण गरी सोही आधारमा प्रत्येक वडाबाट कम्तीमा एक विद्यालय सहित कुल १५ वटा विद्यालय छनोट गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७२. सामुदायिक विद्यालयमा सबैको अपनत्व विकास गर्न राज्यकोषबाट तलब भत्ता खाने शिक्षक, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिका सन्ततीहरूलाई सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्न प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७३. विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्न व्यवहारिक, वैज्ञानिक र वस्तुनिष्ठ ढङ्गबाट पञ्चवर्षीय नगर शिक्षा सुधार योजना तर्जुमा गरिनेछ ।
७४. नगरपालिका भित्रका कक्षा १-३ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धिस्तर सुधारका लागि प्रारम्भिक कक्षा सिकाइ कार्यक्रम (EGL) सञ्चालन गरिनेछ । पठनबोध र अभिव्यक्ति सिप विकासको लागि आधारभूत तहस्तरीय पढाइ मेला कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७५. विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरीय, सर्वसुलभ तथा पहुँचयोग्य बनाउँदै विद्यालय उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा ल्याउने र टिकाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । अति विपन्न अभिभावकहरूका लागि अभिभावक शिक्षा र सचेतना कार्यक्रम विद्यालय स्तरमै सञ्चालन गरिनेछ ।

७६. विद्यालय तहको शिक्षालाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक योजनाहरू तर्जुमा गरिनेछ । नगरपालिका अन्तर्गतका तीनवटा विद्यालयहरूलाई प्रविधिमैत्री स्रोत विद्यालयको रूपमा विकास गरिनेछ ।
७७. हाल कार्यान्वयनमा रहेको स्थानीय पाठ्यक्रम “हाम्रो सन्धिखर्क” को शिक्षण सहजताका लागि आवश्यक पाठ्यपुस्तक विकास र मुद्रण गरी पठनपाठन सुरु गरिनेछ ।
७८. विज्ञान विषयमा विद्यार्थीहरूको आकर्षण बढाउन जनज्योति माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूका लागि विज्ञान छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
७९. स्नातक तहमा भर्ना भएर तह छाड्ने दर घटाउन पाणिनि बहुमुखी क्याम्पसमा स्नातक तहमा अध्ययनरत विपन्न तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूका लागि नगर प्रमुख छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
८०. जहाँ विद्यार्थी त्यहाँ शिक्षक भन्ने मान्यतालाई आत्मसात् गरी भुगोल, जनसाङ्ख्यिक परिवर्तन र विद्यार्थी सङ्ख्या समेतलाई आधार मानी निश्चित मापदण्डका आधारमा विद्यालय नक्साङ्कन गरी दरबन्दी मिलान तथा विद्यालय समायोजनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८१. रोष्टर शिक्षकहरू मार्फत कक्षा शिक्षणमा आधारित अनुगमन प्रणालीको विकास गरी नमूना शिक्षण, शिक्षण अवलोकन, शैक्षिक क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन कार्यलाई नियमित एवम् व्यवस्थित गरिनेछ ।
८२. विद्यार्थीहरूको गुनासो सुनी गुनासो समाधान गर्ने कार्यका लागि विद्यार्थीसँग नगर प्रमुख कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८३. आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विषयगत शिक्षकहरूको क्षमता विकासका लागि मागमा आधारित कार्यशालाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
८४. विद्यालय व्यवस्थापन चुस्त/दुरुस्त बनाउनका लागि प्रधानाध्यापक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरूलाई विद्यालयको प्रशासनिक कार्य तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिनेछ । यसका साथै उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालय व्यवस्थापन समिति, उत्कृष्ट अङ्क प्राप्त गर्ने विद्यार्थी, औषत सिकाइ उपलब्धिस्तर उत्कृष्ट भएका शिक्षक र विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
८५. प्रधानाध्यापक बैठक नियमित बस्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । विद्यालयका शैक्षिक गतिविधिहरूको समिक्षा र उत्कृष्ट विद्यालयहरूको असल अभ्यास आदान- प्रदान गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
८६. विद्यालय शिक्षा प्रारम्भको पहिलो खुड्किलोको रूपमा रहेको बालविकास केन्द्रका सहजकर्ताहरूका लागि मागमा आधारित बालमैत्री तथा मन्टेश्वरी तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
८७. सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूलाई गतिशील बनाई साक्षर प्रौढ महिलाहरूका लागि मागमा आधारित सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरी उद्यमशील बन्न प्रेरित गरिनेछ ।

८८. नगरपालिकाको शैक्षिक सूचनाहरूको सङ्ग्रह सन्धिखर्क शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ ।
८९. विद्यार्थीहरूको प्रतिभाको पहिचान साथै अन्तरनिहित प्रतिभा प्रष्फुटन गरी सर्वाङ्गीण विकासमा टेवा पुऱ्याउन वादविवाद, निबन्ध, हाजिरजवाफ, हिज्जे, वक्तृत्वकला, कविता लगायतका प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
९०. शिक्षकहरूको पेसागत विकासमा सहयोग पुऱ्याउन विषयगत शिक्षक पेसागत सञ्जाल गठन गरिनेछ । शिक्षण पेसामा संलग्न नवप्रवेशी शिक्षकहरूलाई पेसागत सहयोगका लागि शिक्षक मेन्टरिङ्ग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९१. आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा र माध्यमिक तह उत्तीर्ण परीक्षामा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने नगरपालिका भित्रका समुदायिक विद्यालय र विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
९२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत छात्राहरूलाई निःशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा भेन्डिङ्ग मेसिन जडानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
९३. नगरक्षेत्र भित्र सञ्चालित ट्युसन तथा कोचिङ्ग सेन्टर, भाषा परामर्श केन्द्र, तालिम तथा प्रशिक्षण केन्द्रहरूलाई अनिवार्य रूपमा नगरपालिकामा दर्ता तथा नवीकरण गरेपश्चात मात्र सञ्चालन गर्न अनुमति दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९४. संघ सरकारले उपलब्ध गराउने बालविकास सहजकर्ता, विद्यालय सहायक (लेखापाल), विद्यालय सहयोगी र सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका सहजकर्ताहरूको न्यूनतम पारिश्रमिकमा अपुग रकम नगरपालिकाबाट भुक्तानी गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९५. बालबालिकाहरूलाई प्रकृतिसँग सामिप्यता कायम गर्दै जीवनोपयोगी सिप सिक्ने अवसर प्रदान गर्न प्रकृति सिकाइ कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यालयको खुला क्षेत्रको उपयोग साथै बाल उद्यान निर्माण गरिनेछ ।
९६. स्वच्छ एवम् मनोरम वातावरण कायम गर्न एक विद्यालय एक पुष्प बगैँचा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
९७. संस्थागत विद्यालयले लिने शुल्क वर्तमान परिस्थिति अनुकूल हुने गरी निर्धारण गरिनेछ । साथै त्यस्ता विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउनुपर्ने छात्रवृत्ति सन्धिखर्क नगरपालिकाको शिक्षा ऐन अनुसार उपलब्ध गराउन प्रेरित गरिनेछ ।
९८. सन्धिखर्क नगरपालिकाको एकमात्र धार्मिक विद्यालय पाणिनि वेद विद्याश्रमको आवास व्यवस्थापनका लागि आवासीय भवन निर्माण गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
९९. नगरस्तरमा गठन भएका युवा क्लवहरूलाई समृद्ध नगर स्थापित गर्न विभिन्न सामाजिक क्रियाकलापहरूमा क्रियाशिल बनाइनेछ । साथै युवाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाह र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा कार्य गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

१००. विद्यार्थीहरूमा रहेको खेल प्रतिभालाई पहिचान गर्न अन्तर माध्यमिक विद्यालय स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ । जिल्लास्तरीय प्रतियोगितामा उत्कृष्ट हुने खेलाडीलाई सम्मान गरिनेछ ।
१०१. माध्यमिक विद्यालयहरूमा खेलमैदान निर्माण र खेल प्रवर्धनका लागि आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।
१०२. सन्धिखर्क नगरपालिका अन्तर्गतका माध्यमिक तहका सामुदायिक विद्यालय र आवश्यकता अनुसार समुदायस्तरमा समेत मानसिक स्वास्थ्य र मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी कक्षा र अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०३. वडागत रूपमा फरकफरक खेलको सम्भाव्यता अध्ययन गरी वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिताहरू सञ्चालन गरिनेछ । खेलकुदको माध्यमबाट स्वस्थ, अनुशासित, सिर्जनशिल, सक्षम र कर्तव्यनिष्ठ जनशक्ति तयार गरिनेछ ।
१०४. युवाहरूका रोजाइमा पर्न सफल भलिवल, क्रिकेट, व्याडमिन्टन लगायतका खेलसँग सम्बन्धित नगरस्तरीय प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ । राष्ट्रियस्तरका खेलकुद प्रतियोगितामा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने खेलाडीहरूलाई सम्मान गरिनेछ । नगरपालिकाको केन्द्रमा रहेको टुंडीखेललाई थप स्तरोन्नति गर्दै लगिनेछ ।
१०५. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरूको एकीकृत तथ्याङ्क व्यवस्थापन गरी उनीहरूको सिप, क्षमता अनुसार उच्चमशीलता प्रवर्धन गर्न व्यवसायिक योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०६. नगरभित्रका समग्र युवाहरूको एकीकृत तथ्याङ्क सङ्कलन गरी सम्बन्धित युवा परिषद्मा आबद्ध गर्दै उनीहरूको प्रतिभा पहिचान तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०७. युवाहरूलाई राजनीतिमा आकर्षण गरी दुरदृष्टियुक्त नेतृत्व (Visionary leadership) को रूपमा विकास गर्न नेतृत्व विकास तथा नमुना संसद अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०८. समय समयमा विद्यार्थीहरूलाई आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, प्रशासनिक, कला, संगीत, खेलकुद क्षेत्रका प्रतिष्ठित व्यक्तिहरूसँग अन्तरक्रिया गराइनेछ ।
१०९. सन्धिखर्क नगरपालिकासँग सम्बन्धित विषयवस्तुको अध्ययन, खोज एवम् अनुसन्धान गर्ने स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत दुई जना विद्यार्थीलाई मेयर रिसर्च फेलोसिप कार्यक्रममार्फत सोधवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११०. युवा जनशक्तिलाई नगरको आर्थिक तथा समाजिक विकासमा परिचालन गरिनेछ । युवाको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वरोजगार उन्मुख बनाइनेछ ।

१११. नव उद्यमलाई प्रवर्धन गर्न युवाहरूलाई बिना धितो प्रस्तावना मूल्याङ्कनका आधारमा पाँच लाख सम्म कर्जा प्रदान गर्न नगरपालिकाबाट आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।
११२. नगर क्षेत्रभित्रका युवाहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा अद्यावधिक गरी बेरोजगार युवाहरूलाई नगरले सञ्चालन गर्ने योजनाहरूमा संलग्न गराउने प्रकृया अगाडि बढाइनेछ । **कर्मठ युवा विकासमा टेवा** अभियान सञ्चालन गरी नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालन हुने विकास निर्माणका आयोजनाहरूमा रोजगार उपभोक्ता समिति मार्फत बेरोजगार युवालाई परिचालन गरी निर्माण सम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११३. नगरपालिकामा एक श्रम बैंक स्थापना गरी नगर क्षेत्रभित्र सञ्चालित सङ्घ संस्था, सहकारी उद्योग तथा व्यवसायहरूले नगरपालिकासँग समन्वय गरी श्रम बैंक मार्फत श्रमिकहरूको माग गरी आफ्ना श्रमिक आपूर्ति गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई क्रमशः कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
११४. सन्धिखर्क नगरपालिकाको व्यावसायिक सिप विकास, रोजगारी प्रवर्धन र उत्पादनशील रोजगारी, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र रोजगारीका लागि सन्धिखर्क रोजगार रणनीति तर्जुमा गरिनेछ ।
११५. **हाम्रो विकास हामीबाट नै निकास** अभियान सञ्चालन गरी सरोकारवालाहरूबाट विकास निर्माण तथा नीति परिमार्जनको लागि राय सुझाव सङ्कलन प्रयोजनार्थ नगरपालिकाभित्र **Idea Bank** स्थापना गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११६. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत विकास निर्माण तथा उत्पादनसँग सम्बन्धित कार्यमा नगर क्षेत्रभित्रका युवाहरूलाई निश्चित समय सम्मका लागि रोजगारी प्रदान गरिनेछ ।
११७. सहरी शासकीय तथा पूर्वाधार आयोजना अन्तर्गत हाटबजार सुधार, सार्वजनिक शौचालय, बसपार्क सुधार, पार्क निर्माण, सडक संरचना निर्माण, ढल व्यवस्थापन, नाला निर्माण, सार्वजनिक पर्खाल निर्माण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन कार्य मार्फत लक्षित वर्गलाई रोजगारी प्रदान गरिनेछ ।
११८. वैदेशिक रोजगारमा जान चाहने युवाहरूको लागि सरल र सहज ढङ्गबाट वैदेशिक रोजगार श्रम स्वीकृति प्रदान गरिनेछ ।
११९. वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिक र निजको परिवारको लागि वित्तीय साक्षरताका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । साथै वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केको श्रमशक्तिलाई सामाजिक पुनःएकीकरण गरी उनीहरूको ज्ञान, सिप, अनुभव र उद्यमशीलताको पूर्ण उपयोग गरिनेछ ।
१२०. अर्घाखाँची अस्पतालमा थप विशेषज्ञ डाक्टरको व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाको तर्फबाट गत वर्षदिखि गरिदै आएको सहयोगलाई निरन्तरता दिइनेछ । यसबाट बिरामीले जिल्लामै विशेषज्ञ उपचार सेवा प्राप्त गर्ने वातावरण निर्माण भइ उपचारको लागि जिल्ला बाहिर जानुपर्ने अवस्थामा सुधार हुनेछ । साथै अस्पतालसँगको सहकार्यमा आईसियू सहितको एम्बुलेन्स खरिद गरी सञ्चालनमा ल्याउने सम्बन्धमा सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१२१. नगरपालिका भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रवाह हुने सेवालार्ई चुस्त र व्यवस्थित बनाउन आवश्यक पर्ने पूर्वाधार, जनशक्ति र स्वास्थ्य सामग्री व्यवस्थापन गरी गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराइनेछ साथै स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२२. संविधानले नागरिकहरूको मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गरेको स्वास्थ्य सम्बन्धी हकको सुनिश्चित गर्न सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराइनेछ । स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणा अनुरूप प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पूनर्स्थापनात्मक र प्रशामक सेवालार्ई विकास एवम् विस्तार गरिनेछ ।
१२३. सन्धिखर्क नगरपालिकामा मातृशिशु मृत्युदर न्यूनीकरण गर्न तथा मातृशिशु स्वास्थ्यलाई प्रवर्धन गर्न पूर्ण संस्थागत प्रसूति सेवाको विस्तार गरी नगरलाई पूर्ण संस्थागत प्रसूति सेवायुक्त नगरपालिका घोषणा गर्नका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
१२४. कुपोषणलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि पोषण विशेष कार्यक्रमका अभियान सञ्चालनमा ल्याइनेछ । जीवनपथको अवधारणा अनुरूप सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, किशोरकिशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य, प्रौढ तथा जेष्ठ नागरिकहरूका र फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूका लागि सेवाको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
१२५. महामारीजन्य रोगहरूको नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सरकारले तोकेका मुख्य जटिल रोगहरूको उपचारमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले हाल उपलब्ध गराउँदै आएको आर्थिक सहायतालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२६. नगरक्षेत्र भित्र पूर्ण खोप सुनिश्चितता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । यसका लागि आवश्यक स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरी अनुगमन संयन्त्र समेत बनाइ प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२७. विपन्न गर्भवती महिलाहरूलाई निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा उपलब्ध गराउनुका साथै सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट निःशुल्क रूपमा पिसाबबाट गर्भजाँच गर्ने तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूलाई निःशुल्क रूपमा क्याल्सियम चक्री वितरण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१२८. आकस्मिक प्रसूति प्रेषणका लागि प्रसूति केन्द्र भएका स्वास्थ्य चौकीबाट अर्घाखाँची अस्पतालसम्म आउन जान यातायात खर्चको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । यसका साथै विपन्न सुत्केरी महिलाहरूलाई PNC Home visit मा जाँदा निःशुल्क प्याड उपलब्ध गराइनेछ ।
१२९. विद्यालयमा किशोरी आईरन तथा वर्षमा दुईपटक विद्यार्थीहरूलाई जुकाको औषधी वितरण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१३०. नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडामा कार्यरत महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरपालिका भित्रका विपन्न एकल महिलाहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित हुने अवस्थाको अन्त्यका लागि नगरपालिकाको ५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा विपन्न एकल महिला स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३१. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट निःशुल्क गर्भजाँच तथा सबै सुत्केरी महिलाहरूलाई घरमै गई सेवा दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३२. बृहत् स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरी प्रशव फिस्टुला, पाठेघर तथा स्तन क्यान्सर रोगको जाँच गरिनेछ । साथै नागरिक आरोग्यता प्रवर्धन गर्न उपयुक्त आहार, विहार, ध्यान, योग, प्राणायाम आदिबारे सचेतना जगाउन बृहत् योग शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१३३. नेपाल सरकारद्वारा निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराईएका औषधीहरूको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गर्दै आर्थिक अवस्था कमजोर रहेका मधुमेह र उच्च रक्तचापका बिरामीहरूले प्रयोग गर्ने औषधी निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउने र गर्भवती महिलाहरूलाई नगरपालिकाको तर्फबाट क्यालसियम चक्री निःशुल्क रूपमा वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१३४. नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा स्वासप्रस्वाससँग सम्बन्धित बिरामीहरूलाई लक्षित गरी तत्काल राहत उपलब्ध गराउने उद्देश्यले अक्सिजन कन्सन्ट्रेटरको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१३५. रूपन्देही जिल्लाभित्र सञ्चालनमा रहेका सरकारी, निजी तथा सामुदायिक अस्पतालहरूमा उपचार गराउने सन्धिखर्क नगरपालिका भित्रका स्थायी बासिन्दा/कर्मचारीहरूलाई आवश्यक रगत र रगतजन्य पदार्थ निःशुल्क उपलब्ध गराउन नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, रक्त संचार सेवा केन्द्र, रूपन्देहीसँग गरिएको सम्झौता अनुसार सुरु गरिएको कार्यक्रमलाई अर्घाखाँची अस्पतालमा समेत विस्तार गरी आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता दिइनेछ ।
१३६. स.न.पा ४ अमलडाँडामा रहेको बैकुण्ठपुरी जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्रलाई थप व्यवस्थित गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१३७. नगर उपप्रमुख महिला सशक्तीकरण कार्यक्रमको सुरुवात गरिनेछ । दुर्गम र अति विपन्न क्षेत्रका लक्षित महिलाहरूको क्षमता विकासका साथै सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३८. नगरभित्र रहेका बुबा आमा गुमाएका १८ वर्ष मुनिका टुहुरा बालबालिकाहरूको शिक्षादीक्षा र पालन पोषणमा टेवा पुग्ने गरी उपप्रमुख असहाय बालबालिका छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३९. ९० वर्ष माथिका सासु ससुराहरूलाई उचित स्याहार सुसार तथा पालन पोषण गर्ने बुहारीहरूलाई प्रशंसापत्र सहित सम्मान गरिनेछ । यसले जीवनको उत्तरार्धमा पुगेका जेष्ठ नागरिकहरूको

- सुरक्षा र संरक्षणमा बढोत्तरी हुनुका साथै बुहारीहरूमा पारिवारिक जिम्मेवारी बोध र हौसला थपिनेछ ।
१४०. बाल विवाह तथा बालश्रमको अन्त्य, सडक तथा बेवारिसे बालबालिकाको पुनःस्थापना गरी बालमैत्री स्थानीय शासनको सुनिश्चितता गर्न आवश्यक रणनीति अवलम्बन गरिनेछ ।
 १४१. नगरपालिका अन्तर्गत गठित बाल क्लब, बाल सञ्जाल र बाल संरक्षण समितिहरूलाई क्रियाशील बनाइनेछ । साथै उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने संस्थालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
 १४२. महिलाको सामाजिक, आर्थिक अवस्था सुधार गर्न उद्यमशिलताको विकास, शिक्षामा सहज पहुँच, रोजगारीको सुनिश्चितता गरी मर्यादित जीवनयापन गर्ने वातावरण बनाइनेछ ।
 १४३. लैङ्गिक हिंसा पीडित तथा प्रभावित व्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श तथा पुनःस्थापनाका लागि स्थापित Safe house लाई प्रभावकारी ढङ्गले परिचालन गरिनेछ ।
 १४४. महिला तथा लक्षित वर्गलाई रोजगारीमा सहज पहुँचको विकास गरी आत्मनिर्भर बनाउन शिक्षक सेवा आयोग र लोक सेवा आयोगका तयारी कक्षाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
 १४५. ज्येष्ठ नागरिकहरूको जीवन स्वस्थ, सम्मानित, सुरक्षित र व्यवस्थित बनाउन घरमै गइ ज्येष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । ज्येष्ठ नागरिकलाई सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा प्राथमिकता दिनुका साथै सहूलियत प्रदान गरिनेछ ।
 १४६. अपाङ्ग बाल अस्पताल तथा पुनःस्थापना केन्द्र, बनेपासँगको सहकार्यमा सन्धिखर्क नगरपालिका भित्रका १८ वर्ष मुनिका अपाङ्ग बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गरी आवश्यक थप उपचारको लागि चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम र प्रदान गरिएको सहूलियतलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १४७. अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सम्मानपूर्ण जीवनको प्रत्याभूति गराउन अपाङ्गता विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई अपाङ्गमैत्री बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 १४८. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई उनीहरूको आवश्यकताका आधारमा हिल चियर, हिल बेड, बैशाखी लगायतका सहायक सामग्री वितरण गरिनेछ । यसबाट अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको दैनिक जीवनयापन सहज भइ सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हकको सुनिश्चितता हुनेछ ।
 १४९. नगरपालिका क्षेत्रमा छोरीमा गरिने लगानी बढाउन तथा छोरीलाई पनि छोरा सरह शिक्षा क्षेत्रमा पहुँच अभिवृद्धि गर्न हाल कार्यान्वयनमा रहेको 'नगर प्रमुख खुत्रुके बचत योजना' कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १५०. नगरक्षेत्र भित्र रहेका अपाङ्ग, दलित, मुस्लिम, अल्पसंख्यक, विपन्न, पिछडिएको वर्ग तथा समूहको उत्थान एवम् सशक्तीकरणका लागि आवश्यक पर्ने सिप तथा क्षमता विकास गरी त्यस्ता वर्ग

- तथा समुदायको परम्परागत पेसा तथा व्यवसायहरूको विशेष संरक्षण र संवर्धन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१५१. नगर क्षेत्र भित्र रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरूको पहिचान तथा अभिलेखाङ्कन गरी उनीहरूको अनुभव तथा सिपको पुस्तान्तरणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । "ज्येष्ठ नागरिकका सुख र दुःख सुन्छन् सन्धिखर्कका नगर प्रमुख" भन्ने नारा सहित ९० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकलाई घरमै गइ सम्मान गरिनेछ । यसबाट वृद्ध वृद्धाहरूको आत्मसम्मान (Self Esteem) मा वृद्धि हुनेछ ।
१५२. समुदायमा ज्येष्ठ नागरिक प्रतिको सम्मान र आदरभाव अभिवृद्धि गर्न र पुस्तान्तरबाट उत्पन्न हुन सक्ने समस्याबारे सचेत गराउन विद्यालयस्तर देखि नै सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१५३. अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिई सम्बन्धित वडामा नै स्थलगत रूपमा वितरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५४. नगरपालिकाभित्रका विद्यमान पूर्वाधारहरूलाई लैङ्गिकमैत्री, बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री बनाइनेछ । आगामी दिनमा पूर्वाधार निर्माण गर्दा उल्लिखित प्रावधानहरूलाई अनिवार्य रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१५५. नगर क्षेत्रभित्रका टोल विकास संस्था, बाल क्लब, युवा क्लब र आमा समूहहरूलाई स्थानीय स्तरका समस्या समाधान, सामाजिक सहिष्णुता प्रवर्धन, मौलिक कलाको संरक्षण, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने तर्फ अग्रसर बनाउन आवश्यक पर्ने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१५६. नगरपालिकाको प्रत्येक वडाबाट कार्यान्वयन हुने कम्तीमा एक योजनामा महिलाहरूको निर्णय प्रकृया र आयोजना तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धिका लागि उपभोक्ता समितिका जिम्मेवार पदहरूमा महिलाहरू मात्र रहने गरी योजना कार्यान्वयनको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५७. नगर क्षेत्र भित्रका सडक तथा बेवारिसे बालबालिकाहरू र दुर्व्यसनीमा फसेका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी उनीहरूको पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ । स्थानीय प्रहरीसँगको सहकार्यमा लागु पदार्थ दुर्व्यसन तथा आत्महत्या न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१५८. सामाजिक सुरक्षा र पञ्जीकरण सम्बन्धी कार्यलाई नतिजामूलक, व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन घुम्ती शिविर तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता सुदृढीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिंग प्रणाली मार्फत वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

१५९. आदिवासी, जनजाती, मुस्लिम, दलित, अल्पसङ्ख्याक वर्गहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न उनीहरूको भाषा, धर्म, लिपि, कला, पेसा एवम् संस्कृति संरक्षण र संवर्धनमा जोड दिइनेछ।
१६०. नगरपालिकाको अग्रसरतामा सन्धिखर्क नगरपालिका-१, शान्ति बगैँचामा स्थापित फुड एण्ड क्लोथ बैङ्कबाट जिल्लाभित्रका बिपन्न, असहाय, सहाराविहिन तथा विपद् प्रभावित नागरिकहरूलाई लत्ताकपडा उपलब्ध गराउने कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।

सन्धिखर्क नगरपालिका

ग. पूर्वाधार विकास:

१६१. सन्धिखर्क नगरक्षेत्रका मुख्य सडकहरूको स्तरोन्नति गर्दै अस्फाल्ट प्रविधिको प्रयोग मार्फत कालोपत्रे गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । यसबाट सहरी सौन्दर्यतामा अभिवृद्धि भइ सवारी आवागमन थप सहज हुनेछ ।
१६२. सङ्घीय सम्पूरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा निर्माणाधीन वडा नं. ५, ६, ७, ८ र १२ को प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्य आगामी आ.व. भित्रै सम्पन्न गरिनेछ ।
१६३. सन्धिखर्क नगरपालिका अन्तर्गतका वडा नम्बर १, २, ७ र १० का नदी किनाराहरूलाई करिडोरको रूपमा विकास गरिनेछ । यसबाट नदी किनारमा रहेका मानव बस्ती सहित खेतियोग्य जमिनको संरक्षण भइ सौन्दर्यता वृद्धिमा समेत टेवा पुग्नेछ ।
१६४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित, प्रभावकारी तथा उपलब्धिमूलक बनाउन वडा तथा नगरस्तरीय योजनासँग आबद्ध गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६५. वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको पर्यावरणीय सौन्दर्यतामा अभिवृद्धि गर्न कार्यालय परिसरमा पुस्प बगैँचा निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१६६. लुम्बिनी प्रदेशबाट प्राप्त सम्पूरक अनुदान र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा निर्माणाधीन गङ्गासरोवर क्षेत्रको जैविक विविधता तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक स्थानको रूपमा परिचित मथुरा स्थित जंगबहादुर राणा जन्मेको मथुरावेसी पौवा संरक्षण तथा पहुँच मार्ग निर्माण, प्राकृतिक सम्पदाको रूपमा रहेको वडा नं. ११ स्थित रक गार्डेन संरक्षण, सुपादेउराली मन्दिर परिसरमा जेष्ठ नागरिक आवास गृह तथा धर्मशाला निर्माण, निर्मल नवज्योति सुस्तमनस्थिति विद्यालय भवन निर्माण, ऐतिहासिक चौविसे राज्य अन्तर्गतको खाँची दरबार पुनःनिर्माण तथा पहुँचमार्ग निर्माण, सहिद सरला मार्ग ग्रामिण सडक स्तरोन्नति र रिठेखोला-माझहटिया-जरेखोला ग्रामिण सडक स्तरोन्नति गरी कुल ८ वटा परियोजनालाई तोकिएको समयमै सम्पन्न गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६७. सन्धिखर्क नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सार्वजनिक महत्वका सुपादेउराली मन्दिर परिसर, शान्ती बगैँचा, बसपार्क, अस्पताल, चुत्रावेशी र अर्घा भगवती मन्दिर परिसरमा सौन्दर्यीकरण र शान्ति सुरक्षा प्रयोजनार्थ जडान गरिएका **High Mast System Light** को नियमित मर्मत सम्भार गरी चालु हालतमा राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६८. स्थानीय सडकहरूको निर्माण, स्तरोन्नति, कालोपत्रे र पुनर्निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वय र सहकार्यमा निर्माण भैरहेका सडकहरूलाई उच्च प्राथमिकताका साथ सम्पन्न गरिनेछ । वडा केन्द्र जोड्ने कालोपत्रे हुन बाँकी सडकहरूलाई शीघ्र कालोपत्रे गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१६९. नगरक्षेत्र भित्रका सडकहरू तथा नगरपालिका र अन्य स्थानीय तह जोड्ने मूल सडकहरूको स्तरोन्नति तथा विकास गर्दै सडक सुविधालाई विस्तार गरिनेछ ।
१७०. नगरपालिकाको मुख्य बजार क्षेत्रमा नाली तथा ढल निकास सहितको फुटपाथ निर्माणलाई सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा निरन्तरता दिइनेछ । निर्मित सडक, पुल तथा कल्भर्टहरूको मर्मतसम्भार र स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
१७१. नगरपालिका क्षेत्रभित्र भवन तथा सडक निर्माण गर्दा सहरी विकास तथा भवन निर्माण मापदण्ड र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा भएको भवन निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था तथा स्वीकृत नगर यातायात गुरुयोजना (MTMP) मा तोकिएको मापदण्डको प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१७२. छनोट भई कार्यान्वयनमा रहेका नगरस्तरीय गौरवका आयोजना उच्च प्राथमिकताका साथ सम्पन्न गरिनेछ । साथै बहुवर्षीय योजनाहरू तोकिएको समय भित्रै सम्पन्न गर्ने गरी स्रोत सुनिश्चित गरिनेछ ।
१७३. स्थानीय पूर्वाधार विभागसँगको समन्वयमा नगरपालिका भित्रका अत्यावश्यक ठाउँहरूमा झोलुङ्गे पुल निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यमा स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।
१७४. वातावरणीय हिसाबले उपयुक्त नदेखिएका स्थानहरूमा नयाँ सडक खन्ने तथा सामान्य अवस्थामा सडकको नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्यलाई निरूत्साहित गरिनेछ ।
१७५. सन्धिखर्क नगरपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा परियोजना बैंक (Project Bank) अनुसार नगरस्तरीय तथा वडास्तरीय योजना छनोट गरिनेछ । वडा भेलाबाट सिफारिस प्राप्त ठूला प्रकृतिका योजनाहरूलाई सङ्घ सरकार, प्रदेश सरकार, निजी क्षेत्र र गैर सरकारी सङ्घ संस्थासँगको समन्वय तथा सहयोगमा कार्यान्वयनको लागि पहल गरिनेछ ।
१७६. स्थानीय श्रम, सिप, स्रोत र प्रविधिको अत्यधिक प्रयोग हुने योजनालाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । रोजगार सूचना केन्द्रमा सूचिकृत भएका श्रमिकहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र सहरी शासकीय तथा पूर्वाधार आयोजनामार्फत तोकिएको श्रममूलक योजनामा परिचालन गरी पूर्वाधार निर्माणको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गरिनेछ । यस किसिमका श्रमिकहरूलाई काममा लगाउन निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिहरूलाई समेत निर्देशन दिइनेछ ।
१७७. नगरपालिकाले सञ्चालन गर्ने योजनाहरूको दिगोपना तथा नागरिक अपनत्व वृद्धि गर्ने कार्यका लागि पूर्वाधार विकासमा जनपरिचालन तथा जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । श्रममूलक प्रकृतिका सडक तथा अन्य पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरू उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गर्न जोड दिइनेछ । तर उपभोक्ता समिति आफैले कार्यान्वयन गर्ने गरी सम्झौता गरेका योजनाहरू ठेक्कामा दिन रोक लगाइनेछ ।

१७८. सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीले गरेको व्यवस्था बमोजिम दक्ष जनशक्ति र विशिष्ट प्रकृतिका उपकरण, मेसिन र औजार आवश्यक पर्ने प्राविधिक किसिमका योजनाहरू जस्तै ट्रान्सफर्मर खरिद, सडक कालोपत्रे, भवन निर्माण कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत नगराइने व्यवस्था कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१७९. भूमिको बनोट, विशेषता र उपयोगिताको आधारमा भू-उपयोग गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । कृषियोग्य जमिनमा जग्गा खण्डीकरण र बस्ती विकास गर्ने कार्यलाई निरूत्साहित गरिनेछ । भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माणको लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१८०. नगर क्षेत्रभित्रका ऐलानी, पर्ती तथा सार्वजनिक जग्गाहरूको खोजी गरी संरक्षण गरिनेछ । सार्वजनिक जग्गाहरूको व्यवस्थित अभिलेख राखी अतिक्रमण गर्ने कार्यलाई पूर्णरूपमा निषेध गरिनेछ ।
१८१. सन्धिखर्क नगरपालिका र राष्ट्रिय भूमी आयोगसँग भएको सम्झौता बमोजिम नगरपालिका क्षेत्रभित्रका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोवासीको लगत सङ्कलन, घरजग्गा नाँपजाँच, नक्सा श्रेस्ता तयार गरी जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१८२. नगर क्षेत्रभित्र घना बस्ती भएका स्थानहरूमा तटबन्धन लगायतका विकल्प प्रयोग गरी बस्ती सुरक्षित गरिनेछ । प्राकृतिक प्रकोप तथा अन्य जोखिमयुक्त बस्तीहरूको सुरक्षा तथा स्थानान्तरणका लागि कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ । सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम मार्फत खरको छानो विस्थापित गरी टिनको छानो लगाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१८३. बसपार्क क्षेत्रमा रहेको हाटबजारको वैकल्पिक स्थान खोजी गरी स्थानान्तरण गर्दै सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा बसपार्कको स्तरोन्नति गरिनेछ । नगर क्षेत्र भित्रको अव्यवस्थित पार्किङ्ग समस्यालाई कार्ययोजना बनाई समाधान गरिनेछ ।
१८४. बजार क्षेत्रभित्र नगरपालिकाको स्वीकृति नलिई सार्वजनिक स्थानमा व्यापार व्यवसाय गर्ने कार्यमा रोक लगाईनेछ । सडकको क्षेत्र तथा सडक पेट्टीमा सामान राखी व्यापार व्यवसाय गर्ने कार्यलाई निरूत्साहित गरिनेछ ।
१८५. बजार क्षेत्रभित्रको सवारी चापलाई ध्यानमा राखी सवारी व्यवस्थापन गर्न आवश्यक स्थानमा ट्राफिक पोस्ट, बस बिसौनी, प्रतिक्षालय, सवारी पार्किङ्ग, जेब्रा क्रसिङ्ग र पैदल मार्गको उपयुक्त ढङ्गले व्यवस्थापन गरिनेछ । सडक दुर्घटनाको जोखिम बढी भएका स्थानहरूमा उपयुक्त ट्राफिक सङ्केत तथा चिन्हहरू राखिनेछ । बजार क्षेत्र भित्र रहेका विद्युत, टेलिफोन, केबुल, इन्टरनेटको लागि प्रयोग भएका तारहरूलाई व्यवस्थित गर्ने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।

१८६. नगरभित्रका निर्माणाधीन खानेपानी आयोजनाहरू सम्पन्न गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । खानेपानीको शुद्धता परीक्षण गरी आपूर्ति व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन एक घर एक मिटर जडान गर्न आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ ।
१८७. नगरभित्र खानेपानीको उपलब्धता सहज बनाउन सञ्चालनमा रहेका खानेपानी योजनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ । नेपाल सरकारले तोकेको दिगो विकासको लक्ष्य अनुसार सन् २०२५ सम्ममा सबै जनसङ्ख्यालाई गुणस्तरीय खानेपानी सुविधा पुऱ्याउन १ घर १ धाराको अवधारणा अनुसार नयाँ खानेपानी योजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१८८. हाल सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजनाहरूको विद्युत महशुलको ६० प्रतिशत रकम नगरपालिकाबाट भुक्तानी गर्ने व्यवस्थालाई आगामी वर्षमा समेत निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसबाट खानेपानीको महशुल कम भई आम उपभोक्ताहरू लाभान्वित हुनेछन ।
१८९. खेतियोग्य जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखदै निर्मित सिँचाइ संरचनाहरूको मर्मत सम्भार गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१९०. खोलानाला, पानीको मूल तथा स्रोतबाट सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउन नसकिने ठाउँहरूमा सिँचाइ पोखरी तथा रिचार्ज पोखरी निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ । यसका अतिरिक्त उच्च पहाडी क्षेत्रमा पानीको मुल संरक्षण र सिँचाइको समस्यालाई समाधान गर्न घरको बलेनीको पानीलाई भूमीगत ट्याङ्की निर्माण गरी सङ्कलन गरी राख्ने सम्बन्धमा आवश्यक प्रबन्ध गर्न सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
१९१. वन र वन्यजन्तुको संरक्षण गर्न प्रत्येक सामुदायिक वनमा एक सामुदायिक वन एक रिचार्ज पोखरी अभियान सञ्चालन गरिनेछ । यसबाट वनडढेलो नियन्त्रण र वन्यजन्तुको लागि आवश्यक पानीको उपलब्धता समेत सुनिश्चित हुनेछ ।
१९२. कृषि कार्यक्रम मार्फत साना सिँचाइ र थोपा सिँचाइका लागि अनुदान दिइनेछ । ठुला सिँचाइ आयोजनाहरू निर्माणको लागि सङ्घ तथा प्रदेश सरकारसँग पहल गरिनेछ ।
१९३. ग्रामिण विद्युतीकरण कार्यक्रम मार्फत नगरपालिका क्षेत्रभित्र हालसम्म विद्युत सेवा नपुगेका स्थानहरूमा विद्युत सेवा विस्तारका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । एल. पी. जि. ग्यासको सट्टा विद्युतीय चुलो प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
१९४. बजार क्षेत्रमा नाङ्गो तार विस्थापित गरी इन्सुलेटर जडित कालो तार जडान गर्ने कार्यमा आवश्यक समन्वय गरिनेछ । नगर क्षेत्रभित्र नयाँ पूर्वाधार निर्माण गर्दा जमिन मुनिबाट विद्युतीय तार व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयनमा सहजीकरण गरिनेछ ।

१९५. नगर क्षेत्रभित्रका रणनीतिक स्थानहरूमा जोडिएका सिसिटिभी क्यामेराहरूलाई सडक सुरक्षा, दुर्घटना नियन्त्रण, अपराध नियन्त्रण तथा विपद् व्यवस्थापनको लागि एकीकृत रूपमा प्रयोग गरी नियमित मर्मत सम्भारको समेत व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१९६. वैकल्पिक तथा नवीकरणीय उर्जाको प्रयोगमा जोड दिइनेछ । सुधारिएको चुलो, सौर्य उर्जा प्रविधि तथा बायोग्यास जडान गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । यसका लागि वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन केन्द्रसँग समन्वय गरिनेछ ।
१९७. नगरपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा जोडिएका विद्युतीय सडक बत्तीहरूको नियमित मर्मत सम्भार गर्ने र नयाँ स्थानको पहिचान गरी थप सडक बत्ती जडान गर्ने कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता दिइ उज्यालो सन्धिखर्क अभियानलाई सार्थक बनाइनेछ ।
१९८. सुपादेउराली मन्दिरदेखि नरपानी क्षेत्रसम्म हाल रहेको सडकबाट ट्राफिक व्यवस्थापनमा कठिनाई भएको सन्दर्भमा सुपादेउराली बजारलाई पार्किङ क्षेत्र सहित व्यवस्थित गर्न तथा आन्तरिक आयको दायरा समेत विस्तार गर्न सडकको किनारी भागमा सड्घ, प्रदेश, निजी क्षेत्र र नगरपालिकाको लागत साझेदारीमा स्थायी संरचना निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

घ. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

१९९. सन्धिखर्क नगरपालिकाका धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रलाई प्राकृतिक वातावरण अनुकूल विकास गर्दै त्यस्ता स्थानमा माटो सुहाउँदो विभिन्न जातका बोट बिरुवा लगाई थप आकर्षक बनाउने कार्यको थालनी गरिनेछ । यसका लागि सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार र निजी क्षेत्रसँग हातेमालो गरी अगाडि बढ्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२००. नगरक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन तथा निजी जग्गामा रहेका सल्ला प्रजातीका बोट बिरुवाको कारण गर्मी याममा व्यापक रूपमा आगलागीका घटनाहरूमा वृद्धि भएको, पानिका मुहान सुक्ने समस्या देखिएको र बादर लगायतका जीवजन्तुबाट खेत बारीमा लगाइएको बाली नालीमा समेत क्षति हुने गरेको विषय गम्भीर रूपमा देखिएको अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्न सल्लो प्रजातिका रूख हटाउन र नया स्थानमा समेत सल्लो प्रजातिका बोट बिरुवा नरोप्ने विषयमा डिभिजन वन कार्यालयसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
२०१. सामुदायिक वन, राष्ट्रिय वन, निजी जग्गा तथा सार्वजनिक स्थलमा विभिन्न प्रजातिका फलफुलका बिरुवा तथा पशु खाद्य सुरक्षा प्रत्याभूतिका लागि पोषणयुक्त बोट बिरुवा लगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२०२. सन्धिखर्क नगरपालिका भित्र रहेका पानीका मुहान संरक्षणका लागि फलेतो जातका पानी उत्पादन गर्ने बिरुवाहरू रोपण गरी पानीका मुहानहरू संरक्षण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ ।
२०३. नगर क्षेत्र भित्रका धेरै क्षेत्रहरू सुख्खा क्षेत्रको रूपमा रहेका हुँदा नगर क्षेत्रका विभिन्न स्थाहरूमा रिचार्ज पोखरीको निर्माण गरी पानी संरक्षण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन

- प्रारम्भमा एक वडा १ रिचार्ज पोखरी निर्माण गर्ने कार्यको थालनी गरिनेछ । यसका लागि आम नागरिकलाई श्रमदान गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
२०४. नगरक्षेत्र भित्र हुन सक्ने जुनसुकै विपद्को सामना गरी विपद् व्यवस्थापन गर्न आवश्यक कार्य गरिनेछ । यसका लागि सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, नगरपालिका, रेडक्रस, गैरसरकारी संघ, संस्था र निजी क्षेत्रसँग हातेमालो गरी विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
२०५. विपद् पश्चात् तत्काल खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम उद्धार सामग्रीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२०६. सन्धिखर्क नगरपालिकाको फोहर मैला व्यवस्थापनका लागि हालको फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्र (डम्पिङ्ग साइट) को स्तरोन्नति गरिनेछ । फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्रमा सङ्कलित फोहरलाई कुहिने र नकुहिने फोहरमा वर्गीकरण गरी कुहिने फोहरबाट प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२०७. नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक पार्क, मठ, मन्दिर, वनभोज स्थलहरूबाट उत्सर्जन हुने पलाष्टिक एवम् शिशाजन्य फोहरलाई थप व्यवस्थित गरी फोहरमैला व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै नगरपालिका भित्रका महत्वपूर्ण धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२०८. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सन्धिखर्क नगरपालिकाका सबै वडा भित्र १ वडा एक फोहरमैला व्यवस्थापन केन्द्र (डम्पिङ्ग साइट) को लागि जग्गा प्राप्ति गर्न पहल गरिनेछ ।
२०९. प्रत्येक विद्यालय परिसर, वडा कार्यालय परिसर, सडक किनार र खाली रहेका सार्वजनिक स्थानहरूमा वृक्षारोपण गरिनेछ । प्रत्येक टोल विकास समितिलाई आफ्नो टोल वरपर कम्तीमा ५० बिरुवा रोप्ने कार्यको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२१०. धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको रूपमा रहेको प्रसिद्ध सुपादेउराली मन्दिर र नरपानी बजार क्षेत्रमा उत्सर्जन हुने फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
२११. नगर क्षेत्र भित्रका विपद् संवेदनशील स्थानहरूको पहिचान र नक्साङ्कन गरी सोहि आधारमा विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरू अगाडि बढाउन नगरको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२१२. सन्धिखर्क नगरपालिकाको स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र **Local Level Emergency Operation Center (LLEOC)** मा विपद्को समयमा आवश्यक पर्ने सामग्रीहरूको प्रबन्ध गरिनेछ । साथै समय समयमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम तथा अभ्यासहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२१३. सन्धिखर्क नगरपालिकाको बारूणयन्त्रले जिल्लाभर सेवा पुऱ्याउँदै आएको सन्दर्भमा बारूणयन्त्र सेवालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन यसलाई हेलो सन्धिखर्क सेवासँग आबद्ध गरिनेछ ।

२१४. १२ वटै वडाहरूमा विपद् व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने सेल्टरहरूको पहिचान गरी विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सक्ने किसिमले व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै विपद्को समयमा शीघ्र प्रतिकार्यको लागि प्रत्येक वडामा "Quick Response Team (QRT)" को गठन गरिनेछ ।
२१५. खोला र पहिरोको जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्साङ्कन गर्दै जोखिम नियन्त्रणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । साथै सङ्घीय र प्रदेश सरकारसँगको समन्वय र सहलगानीमा नगर क्षेत्रभित्रका विपद्को जोखिममा रहेका बस्तीहरूको स्थानान्तरणको कार्य अगाडि बढाईनेछ ।
२१६. नगर क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नागरिकले आफ्नो छिमेकीको घर, गोठ तथा खेतीबालीलाई असर पुऱ्याउने गरी गरेको वा असर पुग्न सक्ने सम्भावित ठाउँमा रहेको रूख, बिरुवा हटाउने/हटाउन लगाउने नीति अवलम्बन गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

ड. सुशासन तथा संस्थागत विकास:

२१७. खरिद प्रकृयालाई बढी प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन नगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने रू १० लाख भन्दा माथिका सम्पूर्ण योजनाहरूको विद्युतीय खरिद पोर्टल (e-GP) मार्फत ठेक्का व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२१८. सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट निर्मित भौतिक पूर्वाधारहरूमा पूर्वाधार उपयोग शुल्क लगाइ निर्मित भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र नगरपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२१९. सन्धिखर्क नगरपालिका भित्र सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, नगरपालिका स्वयम् र निजी क्षेत्रबाट हुने सार्वजनिक तथा निजी निर्माणमा आवश्यक पर्ने ढुङ्गा/ग्राभेलको सहज आपूर्तिको लागि प्रचलित प्रदेश कानूनमा तोकिएको दरमा राजस्व लिई सार्वजनिक तथा निजी निर्माणमा सहजीकरण गर्ने कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्षमा समेत निरन्तरता दिइनेछ ।
२२०. सन्धिखर्क नगरपालिकाभित्रका पाखा पखेरा तथा सडक किनारमा यत्रतत्र रहेका, पहिरोबाट झरेका, आवादी जग्गालाई खेतीयोग्य बनाउँदा तथा घडेरी सम्याउँदा निस्कने ढुङ्गा गिट्टीको समुचित उपयोग गर्न प्रदेश कानूनमा तोकिएको शुल्क लिई सार्वजनिक तथा निजी निर्माण कार्यलाई थप सरलीकृत गर्दै लगिनेछ ।
२२१. नगर क्षेत्र भित्र सार्वजनिक स्थलमा अस्थायी तथा स्थायी संरचना बनाई व्यापार व्यवसाय गर्ने कार्यलाई निरूत्साहित गरिनेछ । साबिक देखि विभिन्न संरचना बनाई व्यापार व्यवसाय गरीरहेका व्यवसायीहरूलाई बहाल विटौरी शुल्क लगाई राजस्वको दायरा वृद्धि गरिनेछ ।
२२२. सन्धिखर्क नगरपालिकाको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने गङ्गा सरोवर, नरपानी पिकनिक स्थल, सिटी भ्यू टावर, लदाम बगैँचा, रक गार्डेन, मसुरपाटा लगायतका क्षेत्रमा निर्मित भौतिक संरचनाहरूको

- संरक्षण, संवर्धन र उपयोग गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्धन गर्न निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गर्दै आय ठेक्का व्यवस्थापन गरिनेछ । यस सिलसिलामा निजी क्षेत्रद्वारा उल्लिखित क्षेत्रमा चमेना गृह लगायतका संरचना निर्माण तथा सञ्चालन गर्न सक्ने र त्यसरी निर्मित संरचना ५ वर्षपछि स्वतः नगरपालिकाको हुने गरी आवश्यक व्यवस्थापन मिलाइनेछ । यसबाट पूर्वाधार उपयोग शुल्क तथा पर्यटन प्रवर्धन मार्फत नगरपालिकाको आन्तरिक आयको दायरा विस्तार हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
२२३. नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवालाई सर्वसुलभ, छरितो र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ । सेवा प्रवाहमा संलग्न जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई नागरिकप्रति उत्तरदायी बनाउन सेवाग्राहीको पृष्ठपोषण लिने पद्धतिलाई संस्थागत गर्दै नागरिकबाट प्राप्त गुनासोको तत्काल समाधान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२२४. सूचना प्रविधिमा आधारित सेवा प्रवाहलाई संस्थागत गर्दै नगरपालिकाले प्रयोगमा ल्याएको डिजिटल घर नक्सा पास तथा अभिलेखीकरण प्रणाली, विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली, विद्युतीय दर्ता चलानी तथा सिफारिस र विद्युतीय हाजिरी प्रणालीको सेवा प्रवाहमा भरपुर प्रयोग गरिनेछ ।
२२५. सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा नगर कार्यपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कायम सङ्गठन संरचना र दरबन्दीका आधारमा नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवालाई सरल, सहज, गुनासोरहित र नागरिकमैत्री बनाइनेछ । कार्यचाप तथा नयाँ जिम्मेवारीका आधारमा दरबन्दी संरचनालाई पुनरावलोकन गरिनेछ । पदपूर्ति हुन बाँकी पदहरूमा तत्काल पदपूर्ति गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२२६. नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवाको प्रारूप निर्धारण देखि सेवाको वितरण सम्ममा अधिकाधिक नागरिक संलग्नताको व्यवस्था गरिनेछ । नगरपालिकाका मुख्य कार्यहरू (Core Functions) बाहेकका अन्य सहायक कार्यहरू (Auxiliary Functions) निजी क्षेत्र, सहकारी संस्था, गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था तथा यस्तै प्रकृतिका अन्य गैर नाफामूलक संस्थामार्फत सम्पादन गर्ने कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
२२७. नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीलाई जिम्मेवार, कर्तव्यनिष्ठ र उत्तरदायी बनाई कार्यसम्पादनलाई नतिजामूखी बनाउन साउन मसान्तभित्र परिमाणात्मक तथा मापनयोग्य सूचक सहित नगर प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र वडाध्यक्षसँग तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले विषयगत शाखा प्रमुख र वडा सचिवसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२२८. सार्वजनिक निकायहरूले नगरपालिका क्षेत्रभित्र भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा नगरपालिकामा नक्सा पास गराई भवन निर्माण गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२२९. नगरपालिका क्षेत्रभित्र तारे होटल तथा स्वदेशी कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग सञ्चालन गर्न आउने लगानीकर्तालाई नक्सा पास दस्तुरमा ५० प्रतिशत छुट दिने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२३०. सन्धिखर्क नगरपालिका क्षेत्रभित्र निषेध गरिएका सार्वजनिक सडक तथा फुटपाथमा सवारी साधन पार्किङ वा व्यापार वा फोहरमैला गर्ने तथा प्रचलित कानून विपरित कार्य गर्नेलाई नियमानुसार दण्ड जरिवाना गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२३१. नगरपालिकाबाट सम्पादन गरिने कार्य, प्रदान गरिने सेवा तथा स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिमको क्रियाकलाप मितव्ययी, प्रभावकारी र जोखिमरहित ढङ्गबाट सम्पादन गर्न, वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्यसम्पादन गर्न तयार गरिएको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२३२. राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय विकास पद्धति, सेवा प्रवाह र शासन प्रणालीको अनुभव आदान प्रदान गर्न तथा सहकार्य प्रवर्धन गर्न विभिन्न स्वदेशी तथा विदेशी स्थानीय सरकारहरूसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२३३. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायत अन्य सङ्घीय तथा प्रादेशिक कानून प्रदत्त अधिकारहरूको प्रयोगको लागि आवश्यक ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ ।
२३४. विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सहभागितामूलक व्यवस्थापन प्रणालीको अभ्यास गर्न टोल विकास संस्थाहरूको परिचालन गरिनेछ । सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट आगामी आर्थिक वर्षदेखि १२ वटै वडाहरूमा टोल विकास संस्था गठन गरी त्यस्ता संस्थाहरूलाई क्रियाशील बनाइ हाल उपभोक्ता समिति मार्फत गरिदै आएका कार्यहरू टोल विकास संस्था मार्फत कार्यान्वयन गरी थप जिम्मेवार बनाइनेछ ।
२३५. विपद् लगायत अन्य आपतकालीन परिस्थितिमा समेत सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन “लचक समय” (Flexi Time) को अवाधारणालाई अङ्गीकार गरिनेछ ।
२३६. गैर सरकारी संस्थाहरूले सन्धिखर्क नगरपालिका भित्र सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरू सन्धिखर्क नगरपालिकाको नगर सभाबाट पारित गरे पश्चात मात्र कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ । साथै त्यस्ता संस्थाहरूलाई थप जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउन आवश्यक नियमन गरिनेछ । नगर क्षेत्रभित्र कार्यरत गैर सरकारी संस्थाहरूले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमहरूमा दोहोरोपना नहुने गरी समन्वयात्मक ढङ्गले सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२३७. नगरपालिकाका विषयमा कलम चलाउने र नगरका गतिविधिलाई नियमित रूपमा नागरिक समक्ष पुऱ्याउने कार्यमा योगदान गर्ने लेखक, पत्रकार, सञ्चारकर्मी तथा मिडियासँग आवश्यकता अनुसार सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।

२३८. नगरपालिकामा सुशासन कायम गर्नको लागि पारदर्शिता, जवाफदेहिता, कार्य शीघ्रता, उत्तरदायित्व र सरल प्रशासनको अवधारणालाई आत्मसात गरिनेछ । नगरपालिकाले बनाएको जनप्रतिनिधि र राष्ट्रसेवक कर्मचारीको आचार संहिता (Code of Conduct) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२३९. नगरपालिका अन्तर्गत सञ्चालित योजनाहरूको वस्तुनिष्ठ र मापनयोग्य सूचक बनाई निरन्तर अनुगमन गरिनेछ । अनुगमनमा कैफियत देखिएका योजनाहरूको तत्काल सुधार कार्य अघि बढाउन निर्देशन दिन सक्ने गरी अनुगमन समितिलाई अधिकार प्रदान गरिनेछ ।
२४०. “खर्चमा मितव्ययिता, शून्य बेरूजु हाम्रो प्रतिवद्धता” भन्ने मन्त्रलाई हृदयंगम गरी विगतका आर्थिक वर्षहरूमा कायम हुन आएका बेरूजु फछ्यौटमा ठोस कदम अगाडि बढाइनेछ ।
२४१. मानव पुँजीको उचित व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ । यस कार्यको लागि प्रदेश र सङ्घीय स्तरमा मानव पुँजी व्यवस्थापनमा क्रियाशील संस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
२४२. नगरसभा सदस्यहरूको दुर्घटना बिमा कार्यक्रमलाई आगामी वर्षदेखि सुरु गरिनेछ । यसबाट दुर्घटनामा पर्ने नगरसभा सदस्यहरूको उपचारमा सहयोग पुग्नेछ ।
२४३. भ्रष्टाचार प्रति शून्य सहनशिलताको नीति अनुरूप भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप विरुद्ध निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक रणनीति निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।
२४४. नगरपालिकाको नीति, निर्णय, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा वेवास्ता तथा अवरोध गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायहरूलाई विषयवस्तुको गम्भीरता यकिन गरी नगरपालिका वा अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट उपलब्ध गराईने सेवाबाट वञ्चित गर्न सकिनेछ ।
२४५. नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवालाई सहज र नागरिकमैत्री बनाउन आवश्यकता अनुसार सबै वडाहरूमा घुम्ती सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
२४६. नगरपालिकाले प्रवाह गर्ने र गरेका सेवा तथा क्रियाकलापहरूका सन्दर्भमा अन्तरिक र बाह्य सरोकारवालालाई पर्याप्त जानकारी प्रदान गर्न प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई तथा समीक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२४७. कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवा सम्बन्धी मापदण्ड (SOP) तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२४८. अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी साझा सरोकारका विषयहरूमा सहकार्य र समन्वय गर्न संयुक्त समिति गठन गरी क्रियाशील बनाईनेछ ।
२४९. नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने सबै प्रकारका सेवा, त्यस्तो सेवा प्रदान गर्दा लाग्ने सेवा शुल्क, सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवार शाखा एवम् पदाधिकारी र सेवा लिनका लागि आवश्यक पर्ने कागजात तथा समय समेत उल्लेख भएको विद्युतीय नागरिक वडापत्र तयार गरी क्रमशः नगरपालिका र अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरूमा समेत विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

२५०. नगरपालिकाबाट नागरिकलाई प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा सुविधाका सम्बन्धमा नियमित रूपमा विषयगत समिति र कार्यपालिका बैठकमा छलफल गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय लिई त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२५१. वडा कार्यालय, सामुदायिक विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रवाह हुने सेवालार्ई पारदर्शी र उत्तरदायी बनाउन उल्लिखित कार्यालयहरूले समेत सूचना अधिकारी तोक्ने व्यवस्थालार्ई अनिवार्य बनाईनेछ ।
२५२. नगरपालिकाले स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याएको खोज तथा विकास एकाइलार्ई सेवा प्रवाह, विकास निर्माण तथा नीति निर्माणमा देखिएका नवीनतम प्रवृत्तिहरूको अध्ययन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गरी सोहि अनुरूपको नीति र कार्ययोजना निर्माण गर्ने कार्यको लागि परिचालन गरिनेछ ।
२५३. नगर क्षेत्रभित्र कर सङ्कलन, फोहरमैला व्यवस्थापन, नीति नियम तथा कानुनको परिपालना, अव्यवस्थित निर्माण व्यवस्थापन, कार्यपालिकाका निर्णयहरूको कार्यान्वयन जस्ता कार्यहरू सम्पादन गर्दै नगर क्षेत्रको सुरक्षा व्यवस्थालार्ई प्रभावकारी बनाउनको लागि नगर प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
२५४. नगरवासीको गुनासो शीघ्र सम्बोधन गर्ने कार्यको लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा गुनासो व्यवस्थापन कक्ष स्थापन गरी 'हेलो सन्धिखर्क' कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । प्रत्येक त्रैमासिकमा नगरपालिकामा प्राप्त गुनासो र सो को फछ्यौटको अवस्था बारे सरोकारवालालार्ई जानकारी गराउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।
२५५. एकीकृत भू-उपयोग योजना, यातायात गुरुयोजना, वातावरण व्यवस्थापन योजना समेत समावेश भएको GIS Based Spatial Plan (भौगोलिक सूचना प्रणालीका आधारमा स्थानीय योजना) मा आधारित आवधिक विकास योजना तर्जुमा गरी सोहि आधारमा मध्यमकालीन खर्च संरचना सहितको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यलार्ई निरन्तरता दिइनेछ ।
२५६. विभिन्न कारणबाट व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण गरी नियमित हुन छुट भएका करदातालार्ई करको दयारामा आउनको लागि "कर सहभागिता कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ । घर जग्गा बहाल कर, व्यवसाय कर तथा अन्य कर, शुल्क, दस्तुर असुली प्रकृत्यालार्ई अनिवार्य र प्रभावकारी तुल्याउन टोल विकास संस्था, युवा क्लब, आमा समूह, सहकारी तथा निजी संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ ।
२५७. दिगो रूपमा आन्तरिक आयमा वृद्धि गरी नगरपालिकालार्ई आत्मनिर्भर बनाउन सम्भावित करका क्षेत्रहरू पहिचान गरी नियमित रूपमा सहज ढङ्गले असुलउपर हुने व्यवस्था गरिनेछ ।
२५८. कर कानुनको पालनालार्ई जोड दिंदै स्थानीय स्तरमा कर छली तथा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानुन र मापदण्ड तर्जुमा र लागु गरी प्रभावकारी नियमनको व्यवस्था गरिनेछ ।

२५९. "तिरौँ स्थानीय कर, बनाऔँ नगरपालिकालाई आत्मनिर्भर" भन्ने नाराका साथ स्थानीय जनतालाई स्वेच्छिक रूपमा कर तिर्ने वातावरण सिर्जना गर्न कर सप्ताह कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । नगर क्षेत्र भित्र कर सम्भाव्यता अध्ययन गरी करको नयाँ क्षेत्र पहिचान गर्दै करको दर परिवर्तन र दायरा विस्तार गरिनेछ । नगरपालिकाको कर प्रशासनलाई सरल र सहज बनाइनेछ ।
२६०. नगरस्तरीय वा वडास्तरीय कुनै पनि योजना सम्झौता गर्नु पूर्व उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई आफूले नगरपालिकालाई बुझाउनुपर्ने सम्पत्ति कर, व्यवसाय कर, बहाल कर चुक्ता गर्न अनिवार्य गरिनेछ ।
२६१. न्यायिक समितिका पदाधिकारी र सूचीकृत मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि पुनर्ताजगी तालिम तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२६२. नगरवासीहरूमा रहेको डिजिटल डिभाईडलाई घटाउँदै सूचना प्रविधिको प्रयोगमा नागरिकको पहुँच वृद्धि गर्न डिजिटल साक्षरता अभिवृद्धि अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
२६३. नगरपालिकाद्वारा निर्माण गरिएको सन्धिखर्क नगर एकिकृत प्रणाली (SMIS) को प्रयोगलाई व्यापक बनाउन विभिन्न तालिम तथा अभिमूखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरि हात हातमा स्मार्ट फोन घर घरमा डिजिटल सेवा भन्ने नारा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२६४. चालु आर्थिक वर्षमा नगरपालिका र मातहतका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र माध्यमिक विद्यालयहरूमा जडान गरिएको ई-हाजिरी प्रणालीलाई आधारभूत र निम्न माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा समेत विस्तार गरि सन्धिखर्क नगरपालिका र मातहतका सम्पूर्ण कार्यालयहरूबाट ढड्डा हाजिरीलाई पूर्ण रूपमा विस्थापन गरिनेछ ।
२६५. नगरपालिकालाई सफा, स्वच्छ र सुन्दर राख्न "सफा टोल सफा सहर, ग्रिन सन्धिखर्क क्लिन सन्धिखर्क" भन्ने अभियान सञ्चालन गरिनेछ । यस अभियानको लागि टोल विकास संस्थाहरूलाई जिम्मेवार बनाई परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२६६. कार्यालयको सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा कर्मचारीमा उत्प्रेरणा जगाउन स्वीकृत दरबन्दीमा करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध गरिने छ ।
२६७. नगरपालिका स्थापना पश्चात विभिन्न मितिमा नगर सभा र नगर कार्यपालिकाबाट जारी भएका ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड, आदिमा विधायिकी मनसाय फरक नपर्ने र मौजुदा सङ्घीय तथा प्रदेश कानूनसँग अनुकूल हुने गरी भाषागत शुद्धता र आनुषङ्गिक सुधार गरी आवश्यक नदेखिएका कानूनहरूलाई खारेज गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी, निजी क्षेत्र, नागरिक समाजका व्यक्तित्वहरू, सङ्घ संस्थाका प्रमुखहरू लगायत सम्पूर्ण सरोकारवाला महानुभावहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको पूर्ण कार्यान्वयनको लागि सम्पूर्ण नगरवासीहरू, सङ्घ तथा प्रदेश सभाका माननीय सदस्यज्यूहरू, नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, बौद्धिक तथा प्रतिष्ठित व्यक्तित्व, कर्मचारी, सामुदायिक सङ्घ संस्था, गैर सरकारी सङ्घ संस्थाहरू, सहकारी संस्थाहरू र आम सञ्चार जगतको सक्रिय साथ, सहयोग, समर्थन र सहभागिताको अपेक्षा गरेको छु । यसको सफल कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्याङ्कन र पृष्ठपोषणमा यहाँहरूको रचनात्मक सहयोग प्राप्त हुने कुरामा विश्वस्त छु । धन्यवाद !

मिति: २०८१/०३/१०

(कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ)
नगर प्रमुख